

POPIEŽIAUS TAIKOS KELIONĖ-PASEKMINGA

MASKVOS DVIMETINIS BIUDŽETAS - 193 MILIJARDAI RUBLIŲ

Tiriamas sovietinis parlamentas — Aukščiausiasis Sovietas gruodžio 16 d. aptarė biudžetą ir liaudies ūkio plano 1964 ir 1965 metams klausimus. Liaudies ūkio planą 1964 ir 1965 metams referavo Valst. plano komisijos pirm. P. Lomako, o sovietinį biudžetą aptarė finansų ministras Vasilij Garbuzovas. Šis pastarasis pažymėjo, kad sovietinės užsienio politikos pagrindas esąs taikingas sambūvis. Jo nuomone, gynybos biudžeto apkarpymas (tai sovietams naudinga propagandiniu atžvilgiu — E.) neatsiliepia nei Sovietų Sąjungos, nei kitų "socialistinių kraštų" saugumui.

Dviejų metų — 1964-65 — biudžetas iš viso siekia 193 milijardus rublių. 1964 m. gynybos biudžeto sumos sumažintos 600 milijonų rublių (plg. oficialų sovietinį keitimo kursą — 600 mil. dol.). Pagal paskelbtus duomenis išlaidos gynybos reikalams 1964 m. biudžete sudarysiančios 14,6%, o 1963 m. biudžete toji dalis sudarė 16,1% (tikroviškai, sovietų išlaidų dalis gynybos bei ginklavimosi reikalams yra žymiai didesnė už 14% ir tos išlaidos paslėpta forma randamos kitose biudžeto pozicijose — E.).

Kalbėdamas apie sovietinius ūkio planus, P. Lomako nurodė, kad jie atitinka kompartijos CK plenumo gruodžio mėn. padarytiems sprendimams žymiai plėsti chemijos pramonę. Pagal Lomako, 1953 m. sovietai buvo pagaminę tik trėdali JAV pagamintų pramonės prekių, o šiais metais sovietai jau esą pasiekę 65% tos gamybos. Laukiama, kad 1965 m. sovietų ūkis gaminsias tiek, kiek amerikinis yra pagaminęs 1958 m. Žemės ūkyje 1965 m. sovietai planuoja vidutinį javų derlių nuo vieno ha pakelti ligi 12,5 cent. (1962 m. jis siekė 10,9 cent. nuo ha.). Iš kitų planų dar paminėtina, kad ateinančiais dvejais metais naujus butus gausią apie 15 milijonų gyventojų, o universitetuose ir specialiose mokyklose studijuosią 7,4 milijonai asmenų. Lomako dar nurodė į numatytą plėsti užsienio prekybą — pirmoje eilėje toji prekyba palieianti COMECON kraštus (sovietiniai satelitai), o antroje vietoje — vadin. kapitalistinius kraštus. (E)

Gimnazijos Eglutės aprašymai spaudoj

Daug vokiečių laikraščių plačiai aprašė Vasario 16 Gimnazijoje gruodžio 13 d. surengtą Kalėdų Eglutę, su direkt. kun. B. Liubino paruoštu vaidinimu "Kalėdos svetur" ir plačia programa, — kurioje, be lietuvių, dar dalyvavo nemaža vokiečių visuomenės ir amerikiečių karių atstovų.

"Rhein-Necker Zeitung" pažymėjo: "Retai kada kalėdinis vaidinimas padarė tokį didelį įspūdį, kaip lietuvių moksleivių suvaidintos "Kalėdos svetur". Kitas dienraštis "Mannheimer Morgen" pastebėjo, kad vaidinimas išryškines meilę tėvynei ir viltį vėl susilaukti laisvos Lietuvos. (E)

Mirė Faustas Kirša

BOSTONAS. — Sekmadienio rytą po ilgos ir sunkios ligos Carny ligoninėj mirė Faustas Kirša, poetas, dramaturgas, žurnalistas, mokytojas, dirbęs ir kūręs įvairiose kultūros srityse.

Buvo gimęs 1891 metais vasario 13 dieną Sendvary, Antaliepės valsčiuje, Zarasų apskrityje. Aukštesnįjį mokslą ėjo Vilniuje, Maskvoje, Orle. 1915 m. baigė Vilniuje pedagoginius kursus. 1916-17 metais buvo mokytoju Žaslių valsčiuje. 1922-25 metais studijavo Berlyno universitete ir rusų universitete Berlyne literatūrą, kalbas, filosofiją.

Reikštis spaudoj pradėjo 1913 metais, Viltyje, Rytė. 1918 metais buvo pakviestas dirbti Lietuvos Aido redakcijos nariu Vilniuje. Užėmus lenkams Vilnių ir persikėlus į Kauną, Kirša 1919-22 metų laikotarpiu buvo Lietuvos dienraščio literatūros priedo Sekmoji Diena redaktorius, buvo kartu lietuvių kalbos ir literatūros lektorius Karo Mokykloje ir Vyriausiojo Štabo spaudos apžvalgininkas.

Faustas Kirša priklausė Lietuvos Meno Kurėjų Draugijos, Vilkolakio teatro organizatoriams. 1925 m. buvo išrinktas Lietuvos rašytojų ir žurnalistų klubo pirmininku. 1930 metų dirbo Lietuvos Aido kultūros skyriaus redaktorium, į šias pareigas buvo pakviestas antrą kartą 1939 metais.

1920-21 metais redagavo žurnala Meną. 1920 metais su B. Liubinu suredagavo Dainavą, 1925 — Barą, 1927 m. — Pradus ir Žygius. Nuo 1931 iki 1940 metų buvo nuolatinis Romuvos bendradarbis.

Pirmuosius eilėraščius išspaudino 1912 metais Ateityje, 1913-14 metais Vaivorykštėje. Jo poezijos rinkinys Vėrpetai išėjo 1918 metais, Aidų Aidučiai — 1921 metais, Suverstos Vagos — 1927 m., Giesmės — 1934 m., Maldos ant akmenų — 1937 m., Pilgrimai — 1938 m., Tolumos — 1947 m., šventieji akmenys — 1951 m. Satyrinės poemos Pelenai išėjo pirmoji dalis 1930 m., antroji dalis — 1938 m. Išvertė Kraszewskio Vitolio Raudą, Kraszinskio Nedieviška Komedija, Tolstojaus Pasakas.

Vieni per daug dirba kiti neranda darbo

Darbo sekretorius Wirtz
siūlo suvaržyti antlaikį

JOHNSON CITY, Texas. — Chronišką nedarbo problemą iš dalies būtų galima išspręsti padidinus atlyginimą už darbo antlaikį (viršvalandžius). Taip galvoja darbo sekretorius Willard Wirtz.

Jis konkrečiai nepasiūlė padidinti antlaikio atlyginimą, bet pripažino, kad tai padarius darbdaviai nusamdytų daugiau darbininkų ir stengtųsi išvengti "viršvalandžių".

Darbo departamento žmonės apskaičiavo, kad pašalinus "viršvalandžių" tvarką,

Popiežius Povilas VI apleidžia šv. Petro baziliką prieš išvykdamas lėktuvu į šventąją Žemę šeštadienį.

JAV PAŽADĖJO RIMTAI STUDIJUOTI CHRUŠČEVO "TAIKOS" PASIŪLYMUS

Vengia pasakyti į akis Kremliaus veidmainingumą

WASHINGTONAS, D. C. Apie Nikitos Chruščevo veidmainiškus taikos pasiūlymus valstybės departamentas per savo spaudos sekretoriaus padėjėją Robert McCloskey paaiškino spaudai, kad Mr. Chruščevas pasirodė neobjektyvus teritoriniuose ginčuose ir sukėlė Washingtono vyriausybės nepasitenkinimą, išgirdus tik tokį atsakymą į prezidento Johnsono raginimą imtis taikos darbų vietoj žodžių.

Nikita Chruščevas pasiūlė uždrausti jėgos, ginklo naudojimą teritoriniuose ginčuose, bet liepė pripažinti teisę komunistams naudoti ginklą "išlaisvinimo karo" metu.

Tegu pamiršta Lietuvą, Latviją

Chicago dienraštis Tribune vedamajame straipsnyje Taikos ofenzyva (kabutėse) įspėjo: "Chruščevo formulė užšaldytų visas egzistuojančias sienas, kaip kad jos yra dabar išvestos. Pirmasis efektas būtų garantuoti dabartines Sovietų imperijos sienas, į kurias įeina Rytų Vokietija, Lenkija, Čekoslovakija, Vengrija, Rumunija, Bulgarija, Latvija, Lietuva ir Estija".

Adenauer apie Vakarų kvailumą

Buvęs 12 metų Vakarų Vokietijos kancleriu Dr. Konrad Adenauer, 88 metų, pakartojo savo susirūpinimą kapitalistinių kraštų kvailumu, koki jie gali vėl parodyti santykiuose su Kremlium. Ekskancleris liepia už teikiama Vakarų ekonominę paramą išreikalauti iš Kremliaus nusiginclavimo garantijų.

Jis pasakė: "Vakarų kapitalistai yra pasiruošę padėti ekonomiškai Chruščevui, šiam neparodžius jokių tikrų taikos norų, ir tai yra kapitalistų kvailumas".

Nikitos naujajį taikos pasiūlymą Adenaueris pavadino sena propaganda, kurios tikslas esąs atvaizduoti pasauliui Nikitą kaip taikos čempioną.

darbdaviai turėtų pasamdyti 919,000 darbininkų. Amerikoj dabar yra netoli 5 mil. žmonių be darbo.

Graikų ortodoksai nepasitiki Roma

Primasas nedavė palydovų
Athenagoro susitikimui

ATENAI. — Graikijos ortodoksų primatas arkivyskupas Chrystostomos uždraudė dviem savo metropolitams lydėti pasaulinį (ekumeninį) graikų ortodoksų patriarchą Athenagorą I iš Istanbulio (buvusio Konstantinopolio — Turkijos) į susitikimą su popiežium Povilu VI Jeruzalėje.

Athenagoras II atvyko susitikimui lydimas 11 vyskupų. Graikijos ortodoksų šventasis sinodas iš principo pritarė susitaikinimo deryboms su Vatikanu, bet pasisakė prieš būdą, kaip vienybės siekti.

Vienas iš pačių seniausių Graikijos metropolitų-vyskupų, Chrystostomos iš Argolido rašęs laiške Athenagorui: "Popiežius važiuoja į šventąją Žemę atskliauti prieš Išganytojo kapą. O jūs ten važiuojate atskliauti prieš popiežių ir palaidoti ortodoksų bažnyčią".

Komunistų kraštai duos ginklų, pinigų Angolos sukilėliam

Nusivylę Jungt. Valstybėmis
ir kitomis Vakarų šalimis

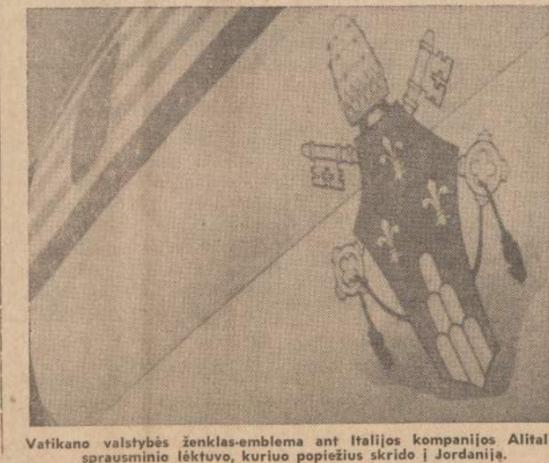
LEOPOLDVILĖ, Kongas. — Angolos sukilėlių valdžia užsieny (ją priglaudė ir globoja kaimynas Kongas) po ilgo svarstyto nutarė priimti iš komunistų kraštų siūlomą paramą ginklais, pinigais. Tai pasakojo spaudos korespondentams "premieras" Holden Roberto.

Angolos kolonijos valdytojai — portugalai tvirtina, kad Roberto sukilėliai seniai gauna paramos iš komunistų kraštų, o taip pat iš naujųjų Afrikos valstybių — Kongo, Ganos, Gvinėjos ir Algerijos.

Tik dabar apsigalvoję

Holden Roberto aiškino korespondentams, kad jis tik dabar priėmė komunistinės Kinijos pasiūlymą, pamatęs, kad JAV ir kitos didžiosios Vakarų šalys vengia tiek paspausti ir paveikti Portugaliją, kad ji pasitrauktų iš kolonijos.

Artimiausiom dienom Angolos sukilėlių delegacija išvyks į Pekingą išsikibėti, kokios paramos kina galėtų jiems duoti. Angolos sukilėlių valdžia kitas delegacijas su tuo pačiu tikslu siūlo į Sovietų Sąjungą ir į Kubą.

Vatikano valstybės ženklas-emblema ant Italijos kompanijos Alitalia spausminto lėktuvo, kuriuo popiežius skrido į Jordaniją.

POVILĄ VI PASITIKO TUKSTANČIAI ĮVAIRIŲ RELIGIJŲ IR TAUTŲ ŽMONIŲ

"Ledai jau pralaužti", sako ortodoksų patriarchas

JERUZALĖ. — Popiežiaus Povilo VI istorinė taikos, broliškumo kelionė į Palestiną apgyventą įvairių religijų ir tautų žmonių ir padalinta tarp Jordanijos ir Izraelio, padarė pasauliui didelį įspūdį, ypač šimtams tūkstančių Šventosios Žemės gyventojų, buvusių šios istorinės kelionės liudininkais.

Šeštadienio rytą popiežius nusileido Jordanijos sostinės aerodrome, kur jį pasveikino karalius Husseinas ir atokiai — 20,000 žmonių. Iš Amano popiežius važiuojo automobiliu 54 mylias į Jeruzalę, Jordanijos valdomą dalį, pakeliui sustodamas Biblijos aprašytose vietose.

Jordanijos elitinei armijai — Arabų Legionui — buvo pavesta saugoti, padedant policijai, Romos katalikų bažnyčios galvą nuo fanatikų ir išsišokėlių.

Popiežiaus-karaliaus susitikimas

Jordanijos karalius Husseinas, 33 metų, nuaidėjęs 21 patrankos šūviu (popiežius buvo pagerbtas kaip Vatikano valstybės galva) ir paleidus 15 taikos karvelių, užtikrino, kad jo tauta niekad nepamirš ir visad brangins popiežiaus kelionę. Husseinas pareiškė viltį ir dėkingumą popiežiui kaip Romos katalikų bažnyčios galvai už jo pasiaukojimą žmonijai ir taikai. Popiežius savo žygį pavaizdavo kaip kuklią maldininko kelionę, bet pranašavo, kad žmonija susilauks taikingos ir broliškos gaidynės.

Sustojęs ant Amiro Abdulos tilto, popiežius nuėjo prie Jordanijos kranto, pamirkė rankas į purviną vandenį ir palaimino žmones abejose upės pusėse.

Ankšta vieta stacijoms

Pasiekus Jeruzalę (Jordanijos pusė), minios spūstis pasidarė varginanti. Automobilių su popiežium ir palydovais turėjo sustoti. Policija, kareiviai turėjo naudoti lazdas, net šautuvų buožes, kad atstumtų minią ir praskintų bėlią. Keliaujant Judėjos kalnuotu plentu, valandėlei buvo sustato Betanijoje.

Lygiai ankšta buvo ir iš automobilių išlipus. Žmonės taip veržėsi prie popiežiaus, kad jis negalėjo sustoti visose Kryžiaus Kelių vietose, kaip buvo numatyta, (nuo 3-cios iki 8-tos stacijos).

Atlaikius pamaldas Kristaus Kapo bažnyčioje ir pasimeldus Getsemano darže, popiežius baigė pirmąją kelionės dieną.

Sekmadienis Izraelio pusėj

Sekmadienį, iš ryto popiežius važiuojo į Jeniną už 90 mylių, Jordanijos pusėj, iš čia į Nazaretą, Izraelio pusėj, kur jį pasveikino Izraelio atstovai. Nazarete po iškilmingų pamaldų jis priėmė diplomatus ir korespondentus.

Aplankęs Galilėjos pakraštį, Kaną, Taboro kalną, popiežius sekmdienį popiet atvažiavo į Jeruzalės dalį, kurią valdo Izraelis. Čia jį pasitiko Izraelio prezidentas, kuris jį pasveikino hebrajiškais žodžiais ir į kuriuos popiežius taipgi atsakė hebrajiškais taikos sveikinimais.

Sekmdienio vakare popiežius grįžo į Senąją Jeruzalę, Jordanijos dalį. Vienas iš svarbiausių popiežiaus kelionės vaisių gali būti suartėjimas su rytinių (graikų) ortodoksų bažnyčia. Jos

vyriausias galva Athenagoras I, atskridęs iš Istanbulio su 11 metropolitų-vyskupų, pasakė, kad pirmieji ledai jau yra pralaužti. Popiežius VI iškėlęs mintį susitikti ir tuo remiantis jis mano, kad Romos ir Konstantinopolio bažnyčioms bus galima surasti kelią į vienybę. Rytiniai katalikai atsiskyrė nuo Romos 1472 m.

Ganos prezidento "neįma kulkos"

Kwame Nkrumah nuginklavęs
užpuolimą su revolveriu

AKRA, Gana. — Šios naujos Afrikos respublikos prezidentas-diktatorius Kwame Nkrumah, 54 metų, jau ir taip būdamas jo sintojas, apsigaravęs policininko statomas liaudžiai kaip mesijas, kaip nemirtingasis. Po naujo pasikėsinimo praėjus savaitę "nemirtingumo mitas" dar energingiau sklaidžiamas.

Ganos spaudoj pasirodė ir fotografija, turinti parodyti, kad jį prezidento kulkos neįma. Sausio 2 dieną į prezidento rūmus įsėlęs ginkluotas pasikėsintojas, apgėręs policininko uniforma. Ir kai ėjo į prezidento kambarį, paleido į jį iš revolverio šūvį, kitą, iš viso penkis.

Prezidentas liko nesužeistas ir neišgąsdintas. Jis užlažė užpuolinkui ranką, išmušė revolverį, paguldė ant menčių ir palaikė, kol rūmų fotografas sceną įamžins.

Po to prezidentas, valdamas lenus, nuėjo prie savo darbo, reikėjo tautai, ir dar įspėjęs subėgusius sargybinius: "Nemaukit, nežudykit jo! Nueiskit ginklus!"

Sovietų profesorius nebenori grįžt namo

Pabėgo keistomis aplinkybėmis

CAMBRIDGE, Mass. — Filosofijos profesorius iš Sovietų Sąjungos Juri Assejev, 35 metų, atsijūstas iš Leningrado universiteto pagilinti studijas Harvardo universitete, nutarė pasilikti Amerikoj. Bet kodėl jam reikėjo šokti iš trečio aukšto ir sunkiai susižeisti, tuo tarpu neišaku.

Jis išsoko iš namo, kuriame gyveno, ir atsidūrė ligoninėje. Gal būt, kad namas buvo Sovietų saugomas, kad jis negalėtų pabėgti.

Buvo gavęs leidimą apsigyventi

Valstybės departamentas paaiškino, kad Assejevas kreipėsi leidimo apsigyventi anksčiau, negu išoko pro langą. Departamentas malonėjo tuoj apie profesorius prašymą pranešti SSSR ambasada. Galimas dalykas, kad ambasada bandė bėglį sulaukyti, patyrus anksčiau negu reikėjo, kad jis nori pasilikti.

HONG KONGAS - PIRKĖJŲ ROJUS

Teko pamatyti "bambukinę" užlaidą

Hoe Ha Chou!
Manau, kad šie žodžiai reiškia, "gera diena".

Iš Tokyo, Japonijoje, išvykau į Hong Kongą, kuris yra maždaug 1,800 mylių atstume. Oras buvo gražus, skridimas įprastas. Perėjimas per maitines be jokio sunkumo. Paėmė Conrad Hiltono taksi iš Kowloon aerodromo iki viešbučio, kurs yra Hong Konge ir važiuoti per labai judrų uostą nėra toli, bet ilgai trunka.

Uostas pilnas prekių laivų, keleivinių, motorinių valčių, sampūnų, žvejų "džunkių", keltuvų ir kt.

Kaip karališkos (Anglijos) kolonijos, Hong Kongo pradžia siekia 1842 metus, kai pasirašant su Nankingu sutartį ši sala buvo perduota Britanijai. 1860 metais prie šios kolonijos dar buvo pridėtas Kowloon pusiasalis ir uoste esanti maža akmens salė. 1898 Kinija britams išnuomavo 99 metams visą sritį, žinomą kaip Naujos Teritorijos, kurios apima visą likusį Kowloon pusiasalį ir apie 230 mažų salikių aplinkiniuose vandenyse.

Hong Kongo sala apima apie 29 ketvirtines mylias; Kowloon pusiasalis pusketvirtines ketvirtines mylias, Akmenskalbių sala ketvirtadalį mylios ir Naujosios Teritorijos apie 360 ketv. mylių. Hong Kong sala yra aukšta, labai grubi ir vaizdinga sala. Viktorijos kalnas yra apie 1,800 pėdų aukščiau jūros. Visa įlanka yra apsupta kalnais ir labai vaizdinga.

Dabar truputį apie klimata. Hong Kongas yra tuojau į pietus nuo Vėžio tropiko ir dėlto vieta bendrai yra vėsoka. Tarp kovo ir gegužės temperatūra ir drėgmė kyla. Pavasario pradžia ypač ryšiai yra migloti ir debesuoti. Vasara čia yra ilgiausias sezonas, nuo gegužės pabaigos iki rugsėjo vidurio. Vidutinė temperatūra 80 laipsnių Fahrenheito, bet karštesnių metų laikų pakyla iki 90 ir daugiau. Rugsėjo viduryje ir temperatūra ir drėgmė staiga pradeda nukristi.

Viso gyventojų Hong Konge, Kowloone, Naujosiose Teritorijose ir "jūrose" (tie, kurie gyvena ant vandens plaukiojančiose džunkose), sampūnose ir valtyse, yra daugiau kaip 3 milijonai ir iš jų 40% yra jaunesni kaip 15 metų vaikai. Tai veisliausias kraštas pasaulyje.

Vienas mano draugas japonas suteikė man introdukcijos korteleliams savo draugams Hong Konge ir Kowloone, ir mano priėmimas pas juos buvo stačiai "karališkas", betruko raudono kilimo.

Turint reikalą pas rūbų siuvėją, vos tik pradėjus derybas, beregint buvo pateikta visa puota gaivinančių vaščių. Po to prasidėjo kruopštus ir labai rūpestingas išmatavimas, o kitą dieną jau prisimeravimas. Čia išėjus apsipirkti, gali stačiai galvos ne-

tekti. Pinigų keitimo kursas yra 5.65 hongkongiški doleriai už vieną amerikonišką ir kainos stačiai "bargain"! Čia tiek daug dalykų, kurių nori nusipirkti, tik reikia nepamiršti, kad kai kurie dalykai yra iš raudonosios Kinijos ir JAV maitinės tokių neleidžia.

Po pirmųjų dviejų įdomiai praleistų dienų, trečios dienos pavakaryje išvykau į Naująsias Teritorijas. Čia gali pamatyti tikrą "senąją Kiniją" — kinų fermerius aukštuose kalnų šlaituose.

Žemė čia kultivuojama seniausiu būdu. Farmeriai, ardami laukus, įsikinko moteris plūgus ar žagres traukti. Moterys taip pat matomos dirbant prie kelių. Kinų fermeriai yra sunkiai dirbą žmonės, bet savo mažiems žemės sklypeliams apdirbti tebevartoja labai primityvius būdus ir įrankius. Nežiūrint to, jie vis tiek per ilgą laiką akmeninius kalnų šonus pavertė derlingais sklypais, kur rasi augant visokiasias daržoves, bulves, cukraus nendres, saldžiasias bulves ir t. t. Daugiausia čia gaunamas tik vienas derlius per metus. Be savo išdirbtų žemės sklypų, ūkininkai čia laiko apščiai vištų, ančių ir kiaulių.

Šioje ekskursijoje gauni pamatyti tikrą "bambukinę uždangą", kuri čia skiria Naująją Teritoriją nuo raudonosios Kinijos. Visu ilgamu yra išvesta spygliuotų vielų tvora ir abipus tos tvoros yra po kokius 500 pėdų pločio ruožai, vadinami "Nėkieno žemė" (no-mans land), kuriais slampinėja sargybiniai. Naujosios Teritorijos ir Kowloon pusėje kalvose ir atkalnėse matai atbėgusiųjų iš raudonosios Kinijos pabėgėlių vargingas lūšnelis ir vaizdas yra slegiantis, bet jie tvirtina, kad jų gyvenimas čia vis tik yra daug geresnis, negu buvo po komunistais. Vietos administracija visomis išgalėmis stato naujus apartamentinius namus, kad galėtų atbėgėlius sutalpinti ir apmaitinti kalvas nuo tu pavojingų lūšnyčių, nes mažiausia kibirkštis gali čia sukelti gaisrą. Naujuosiose apartamentuose 10x10 pėdų kambario kaina yra apie 60 iki 100 Hong Kongo dolerių mėnesiui, vadinasi, tarp 10 ir 20 amerikoniškų dolerių. Kai yra reikalingas papildomas kambarys, jo kaina yra nuo 5 iki 10 amerikoniškų dolerių. Vidutinė kaina uždarbis čia yra apie \$2 amerikoniški doleriai, darbas dažnai po 6/4 dienos savaitėje.

As šioje ekskursijoje turėjau "kambarį" vienoje kino "džunkoje" ir pradėjau kalbą su viena turistų pora, kuri, matyti, turėjo tą patį tikslą, kaip ir aš. Mat, keliaujant tolimame svietimame krašte kiekvienas amerikietis yra kaimynas ir draugas. O ši pora buvo iš Laguna Beach, California. Jis pats jau į pen-

Senatorius Barry Goldwater aplankė Phoenix (Ariz.) miesto tarybą.

siją išėjęs deimantų brokeris iš New Yorko ir vėliau real estate brokeris Kalifornijoje, ir — spėkite kokia jo pavardė? Nagi Julius Buczinskis, dabar žinomas kaip Julius Bush! Tai buvo užtektinai didelis sturprizas susitikti lietuvių tautietį Hong Konge priplaukioje! Pasirodė dar, kad jis yra geras draugas kai kurių mano gerų draugų: Antoinettes ir Joe Reiss, kurie dabar gyvena Lagoona Beach, Cal. Perdaug mažas pasaulis!

Mrs. Bush nėra lietuvaitė, bet jau tikrai žino, kada mudu su Mr. Buczinsku kalbėjome savo gimtąją tėvų kalbą. Mes visi praleidome drauge puikų vakarą, pasiilkdami Kowloon pusėje, paskiau juos palydėjau iki lėktuvo, o pati grįžau į savo viešbutį.

Kitą dieną lankiau patį Hong Kongą, ypač tą garsųjį Aberdeen žvejų kaimą arba plaukiojantį "miestą", tikriaus sakant, plaukiojančią mizeriją. Bet reikėtų susilaikyti nuo tokių pavadinimų, nes, nepaisant baisiai vargingai atrodančio jų gyvenimo sampūnuose, tie žmonės atrodo visiškai laimingi.

Čia visi yra absoliučiai "laisvi", nes nėra jokio priverstino mokslo ir 95% visų sampanų gyventojų yra beraščiai. Visas jų verslas žvejyba ir vaikų gimdymas. Moterys, eidamos į darbą, savo vaikus prisiriša prie savo nugarų. Kitokios mažiems vaikams priežiūros nei globos čia nėra.

Reginiai aplinkui Hong Kongą yra neįtikėtinai gražūs bei slegiantys.

Jau būnant pačioje Viktorijos viršūnėje apie 1800 pėdų viršum jūros, susitikau vieną iš Australijos porą, su kuria buvau susipažinęs Japonijoje. Ji turėjo man kai kurių žinių. Besilankant po Kyoto, aš buvau minėjusi, kad Sydnejuje gyvena kai kurie mano giminės. Jie sakėsi tokių negirdėję, bet žadėjo sužinoti. Ir įsivaizduokite mano nustebimą, kai pačioje Hong Kongo viršūnėje prieš mane skubiai priėjo toji pora su pilna informacija apie mano giminės. Aš labai padėkojau už paslaugą, bet mano giminės buvo išsidalinę į kitą vietą. Vis tik reikia džiaugtis tokiu Australijos žmonių draugiškumu ir noru patarnauti artimui, — atsiminti ir išpildyti pažadą neįtikėtinomis sąlygomis.

Įsivaizduokite mano sekantį sturprizą išskridus iš Hong Kongo į Bangkoką, Tailandą. Bet apie tai kita kartą.

Turiu prisipažinti, kad apleidusi tą "pirkėjų rojų" (shopping paradise) iš pasijutau daug lengvesne kišene — viskas tame Hong Konge taip pigu, kad jį apleidi visiškai bankrotas...

Vis dėlto apleisdama pasakiau Chay-ing! Mūsų šaliai sakant: Iki pasimatymo arba iki kitam sykiui!

Josephine Milleriūtė

AUKOKITE PATYS IR PARAGINKITE KITUS AUKOTI NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDUI

Lietuvių Paštininkų S-gos CV planuoja

Chicagoje, gruodžio m. 15 d. įvykęs skaitlingas buv. Lietuvos paštininkų susirinkimas, davė naujų sumanymų ir darbų lietuvių paštininkų sąjungos Centro Valdybai, todėl ji susirinko gruodžio m. 26 d. J. Tijūno bute, pasitarti ir sutvarkyti organizacinius reikalus. Čia buvo kasin. J. Tijūno paaiškinta, kad susirinkimo-pobūvio metu nariai, įvertindami atliktus darbus bei naujų darbų ir planų vykdymui, laisvai šmetė aukų. Jų iš viso buvo gauta — \$103. Išlaidų buvo \$68.79, todėl kasoje liko \$124.21 c. Be to, iš ankščiau dar turėta \$55, todėl iš viso sąjunga turi pinigų \$199.21.

Susirinkime buvo pagedauta, kad Liet. Pašt. Sąjunga įstotų nariu į Lietuvos Fondą. Tam reikalui jau buvo gauta ir aukų. Valdya nutarė tai svarstyti po N. Metų pirmame posėdyje, dalyvaujant valdybai pilnu sąsėdai. Reikia manyti, kad bus nutarta įstoti, todėl paštininkai, kurie tame susirinkime nedalyvavo arba gyvena išsisklaidę po visą pasaulį, jei jie asmeniškai nestoja į minėtą fondą, yra kviečiami savo auka prisidėti bendram įstojimui, kuris būtų padarytas lietuvių paštininkų sąjungos CV vardu.

Buvo patikrinta archyvinė medžiaga, kuri jau ankščiau buvo surinkta apie pašto veiklą Lietuvoje, tremtyje ir JAV. Pasirodė, kad esama gana daug vertingos ir istorinės medžiagos, kuri bus panaudota išleidimui "Paštininko atsiminimai" knygos formoje arba atkarpoje.

Reikia pasakyti, kad turime ir labai įdomių bei vertingų nuotraukų iš paštininkų gyvenimo. Surinkta medžiaga gerai atvaizduoja ir aprašo Panevėžio, Klaipėdos, Kybartų, Kauno, Šiaulių ir kitų mažesnių miestų paštus, telefono stotis, paštininkų kultūrinį gyvenimą, savišalpą, spaudą, pašto ženklus, tremties metų paštų veikimą Vokietijoje ir kitur. Medžiaga tvarkoma. Raginami kiti buv. tarnautojai suteikti savo atsiminimus, o ypač karo metų Lietuvoje — sovietų ir vokiečių okupacijos metu, nes tai yra labai svarbi istorinė medžiaga, kuri parodo, kaip viskas buvo pakeista iš pagrindų, kentėta, vargta iki įsikūrimo Amerikoje ar kitur.

Antanas Gintneris

Iš Lietuvos rašo:

...labai didelį liūdesį turėjome, dėl tragiškos mūsų prezidento Kennedžio mirties. Partiniai lietuviai čia turi radio priimtuvus, kur galima klausytis užsienio radio pranešimus. Šia proga kai kurie jų buvo pasikvietę savo prietelius ir kaimynus pasiklausyti Amerikos Balsą. Tad lapkričio 24 d. nuo 8 val. ir aš viską girdėjau, kas per Amerikos Balsą buvo perduodama į Lietuvą ir negalėjome išsilaikyti neverkė".

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

NAUJIENOMS REIKIA NAUJŲ MAŠINŲ

Iki šio meto NAUJIENOS neprašė pagalbos. Per 50 metų jos leido dienraštį, besiversdamas vien tikta iš gaunamos prenumeratos, skelbimų, spaudos darbų ir patarnavimų uždirbtais pinigais. Niekad didelių atsargų neturėjome, bet per 50 metų dienraštį spausdinome ir tebespausdiname.

Galėtume ir toliau taip verstis, bet jaučiame, kad mus užgula naujieji laikai. Visa pasaulio pramonė turi persitvarkyti, prisitaikyti prie naujesnių, geresnių ir kai kuriais atvejais net pigesnių gamybos procesų. Plieno pramonė stosi naujas krosnis, geležinkeliai taisosi naujus lokomotorus, spausdinimo pramonėje taip pat padaryta didelė pažanga. Daugelis didesniųjų dienraščių įsigijo naujas mašinas.

NAUJIENOMS taip pat reikia naujų mašinų. Vieną kitą spaudos darbų mašiną už kelis šimtus ar kelis tūkstančius dolerių, tai šiandien naujoms mašinoms reikia išleisti dešimtis tūkstančių dolerių.

NAUJIENAS įsteigė Amerikon atvažiavę lietuviai, kurie jautė, kad reikalingas teisingas ir tikslus informacijos šaltinis. Jas rėmė patūs Amerikos lietuvių sluoksniū. Per 50 metų NAUJIENOS tarnavo Amerikos lietuvių visuomenei ir kovojo už Lietuvos laisvę. Todėl dabar ir kreipiamės į visuomenę.

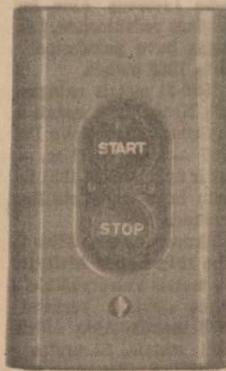
Minėdami 50 metų sukaktį, norime sudaryti reikalingas sumas pinigų, kad galėtume atnaujinti spaustuvės mašinas ir galėtume leisti dienraštį dar kitą pusšimtį metų. Mums reikia naujo preso, reikia mašinų foto reprodukcijoms ir kitoms spaudos darbams. Esame įsteigę NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDĄ ir prašome visų mūsų draugų ir rėmėjų pagalbos. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDAS, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Illinois NAUJIENŲ BENDROVE

Galima įsigyti naujai išėjusią Amerikos lietuvių K. B. Kraučiuo knyga SIAURUOJU TAKELIU

178 dideli puslapiai, daug paveikslų. Autorius labai vaizdingai aprašinėja savo gyvenimą. Ypač įdomi yra jaunatvė, susitikimas su stipresniais lietuvių dainininkais, Lietuvos parapijų bei Amerikos lietuvių chorai ir kasdieninis šeimos gyvenimas. Knyga galima įsigyti pas patį autorių, parašius jam į Daynard Drive, Canton, Conn., arba NAUJIENOSE, pasiuntus joms \$2.00 čekį arba Money Orderį tokiu adresu: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., CHICAGO 8, ILLINOIS

GARSINKITĖ NAUJIENOSE

You can do almost anything automatically these days—even save money

If you want to wash clothes or dishes, nowadays, you just put them in a machine... set it... and forget it.

If you want to save money you just join the Payroll Savings Plan. It's just as automatic. And there's no machine to buy.

To start, ask your employer to set aside a small amount from your check each payday and put it towards the purchase of a U. S. Savings Bond. Then forget it.

As paydays roll by, your savings build up. No effort. Since you don't even see the money you're saving, you hardly miss it. No pain.

Millions of Americans save money this way so you know it works. As well as providing for their own future, their Bond dollars help safeguard America by giving Uncle Sam financial strength to stand up to the enemies of freedom.

You like the things money buys. Why not use this automatic way to get them? Join Payroll Savings—or sign up for a Bond a month at your bank. Soon.

Quick facts about Series E Savings Bonds

- You get \$4 for every \$3 at maturity
- You can get your money when you need it
- Your Bonds are replaced free if lost, destroyed or stolen
- You can buy Bonds where you bank, or on the Payroll Savings Plan where you work

Keep freedom in your future with U.S. SAVINGS BONDS

The U.S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks The Advertising Council and this newspaper for their patriotic support.

NAUJIENOS 1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

GAIDOS MUZIKAMS IR DAINININKAMS

"NAUJIENOSE" GALIMA GAUTI ŠIAS LIETUVIŠKŲ DAINŲ GAIDAS PIANUI:

1. Rinkinys lietuviškų liaudies dainelių ir šokių, 16 psl. Rinkinyje yra šios dainos ir gaidos:

1. Tegu giria šlamščia, ūia, fra-ta-ta	8. Agunėlės
2. Suktinis I	9. Vakar vakarėlį
3. Suktinis II	10. Augin tėvas
4. Kokieka	11. Meilės valsas
5. Padišpanas	12. Siuntė mane motinėle
6. Vengerka	13. Čigonai
7. Klumpakojis	14. Peleđa
	15. Noriu miego

Šis gaidų rinkinys kainuoja tik \$1.00.

2. Salomėjos Čerienės DAINOS LIETUVAI, 18 psl. Šiame rinkinyje yra:

1. Lietuvos laukai	4. Rauda
2. Kada girdžiui aš dainą	5. O tėvyne manoji
3. Klajonė	6. Šių metų malda

Šis rinkinys kainuoja \$2.00.

3. Stasio Šimkaus DAINOS, piano vienam balsui, 8 psl.

1. Plaukia sau laivelis	3. Kur bakūžė samanotė
2. Pamyliėjau vakar	4. Ant marių krantelio

Šis rinkinys kainuoja \$1.00.

Šiūs gaidų ir dainų rinkinius galima gauti NAUJIENOSE. Jei atsiusite čekį arba Money Orderį už gaidas ir pridėsite 25 centus persiuntimo išlaidoms, tai pasiusime jas paštu. Čekius prašome išrašyti NAUJIENOMS ir pasiųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILLINOIS

Bekovodama prieš socialinę mediciną daktarų profesija pati sau pakenkia

Chicago's American aiškiai pasisako prieš A. M. A. pastangas pakenkti Anderson-Kingo biliaus priėmimui

Kolumnistas Andrew Tully iš Washingtono rašo Chicago American gruodžio 26 d. straipsnį, pavadintą "Senesniems piliečiams pagalba reikalinga". Autorius aiškina atvirai pasmerkia AMA (Amerikos medicinų asociacija), kuri visomis priemonėmis stengiasi sukludyti Anderson-Kingo biliaus priėmimą ir reiškia viltį, kad naujasis prezidentas Johnson tą bilį išjudins pirmoje eilėje, kai tik susirinks kongreso nauja sesija.

Amerikos medicinų asociacija viešu pareiškimu išėjo prieš tokį įstatymą, kuriuo būtų seno amžiaus žmonėms užtikrinta ligoninės ir slaugiamųjų namų globa, pakeliant social security mokesčius darbininkams ir darbdaviams, rašo Andrew Tully.

A. M. A. prezidentas "nurašo" 20-30% seno amžiaus žmonių

A. M. A. prezidentas Dr. Norman Welsh sako, kad šis kraštas tokio įstatymo nėra reikalingas, dėlto, kad iki 1969 metų "tarp 70 ir 80 metų amžiaus senųjų, kurie bus reikalingi sveikatos apdraudus, jų turės".

Čia dr. Welsh nori, kad mes patikėtume jo pranašavimui, jog privačios draudimo kompanijos penkių metų bėgyje aprūpins sveikatos globa daugumą senųjų žmonių. Tačiau, manęs jis neįtikins. Net tuo atveju, jei jo pranašavimas

būtų tikras, ką Dr. Welsh pataria daryti su tais 20 iki 30 metų amžiaus virš 65 metų amžiaus žmonių, kurių niekas neaprupins sveikatos globa per tuos 5 metus?

Ar tuos bejėgius senus žmones reiks leisti išmirti negaunant medicinos globos? Galbūt jiems duoti po dėžutę aspirino ir pasakyti, tegul jie patys pasigydo? Galbūt Dr. Welsh mano, kad problema pati per save išnyksta, kada apie ją negalvoji?

Medicina pabrango 65%, o ligoninės 155%

Deja, daugumas mūsų, negalėdami pasikliauti Dr. Welsho geresniu žinojimu, nori patys galvoti. Mes norime galvoti apie socialinės apdraudos administracijos tyrimus, kurie parodė, kad žmonėms virš 65 metų amžiaus sveikatos globa kaštuoja 2 1/2 karto daugiau kaip žmonėms, jaunesniems negu 65 metų. Lygiai 20 metų amžiaus asmeninių išlaidų sveikatos reikalams šiame krašte yra sukuriamas devyniems nuošimčiams virš 65 metų amžiaus piliečių sveikatos globai.

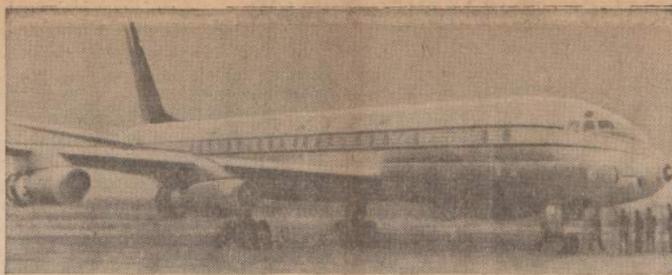
Neturime pamiršti, kad tarp 1948 ir 1962 metų medicinos globos išlaidos pakilo 65 nuošimčiais, o ligoninių globa pakilo net 155 nuošimčiais...

Dėl šitokių žmoniškų reikalų, daugumas amerikiečių tiki, kad Johnsono administracijai pasiseks dar ateinančių metų pradžioje išplėsti Anderson-Kingo hospitalizacijos planą iš kongreso House Ways and Means komiteto. Visi šaukiami apie "socializmą" ir "valdžios įsikišimą" nepakeis tų liūdnų faktų virš 65 metų amžiaus piliečių gyvenime. Jei tas bilius yra "socializmas", tai tokie pat yra biliai, kuriais žmonių bendruomenės išlaiko gaisrininkų departamentus piliečiams apsaugoti nuo sudegimo.

Visų viltys dedamos į prezidento Johnsoną

...ėjų oni Gng,otis oo Laimei, prezidento Johnsono rekordai rodo, kad jis šio (Anderson-King) įstatymo pravedimą padės pirmuoju 1964 metų veiklos dienotvarkės punktu. Būdamas senato daugumos lyderiu, Johnson 1956 metais pats pristūmė per senatą bilį, kuriuo pradėta mokėti per socialinę apdraudą ir nedarbingumo (disability) atvejais. Viceprezidentas Nixon kiek ir stengėsi tą bilį nukovoti, bet Johnsonas paspaudė kur reikia ir pravedė 47 balsais prieš 45. To rezultate šiandien 750,000 amerikiečių, netekusių darbingumo, gauna nedarbingumo (disability) čekius.

Beabejo, prezidentas turi

Alitalia DC-8 lėktuvas, kuriuo popiežius Paulius VI išskrido į Šventąją Žemę. Lėktuvas nudažytas geltonai ir baltai, atseit, Vatikano spalvomis.

galvoje, kokią galingą opoziciją sudaro A. M. A. Savo kalboje senesnių piliečių konvencijoje praėitą birželio mėnesį jis apie A. M. A. pasakė: "Atleisk jiems, Viešpatie, nes jie nežino, ką jie daro!" Bet Johnsonas gali dar geriau padaryti. Jis gali padaryti, kad Anderson-King bilius būtų priimtas. Tuomet nebus reikalo prašyti atleidimo, kad ir pačiai A. M. A."

Profesorius kritikuoja A. M. A. politiką

Wisconsinso universiteto, Milwaukee, ekonomijos profesorius Manuel Gottlieb, kalbėdamas Amerikos Mokslui Remti draugijos susirinkime Clevelande, pareiškė, kad "organizuota medicina yra savotiška feodalinė sistema, kur pavojingai didelė ekonominė jėga yra sukoncentruota nedaugelio žmonių rankose".

Be to, prof. Gottlieb pasiūlė, kad valdžia imtųsi tvarkyti daktarų atlyginimus ir "panaikintų teisę patiems daktarams rašyti sąskaitas pagal paciento išgalėjimą (discriminatory charges).

Profesorius tvirtino, kad organizuoti medicina dėl daktarų trūkumo pati yra kalta, įvesdama medicinos mokslui ir praktikai "kadilakų standartus", kurie apskunkina naujais aspirantams stoti į tą profesiją arba į mediciną per eiti iš kitų artimų profesijų sričių.

Dr. Gottlieb parodė, kad nuo 1940 iki 1950 metų vidutiniškai medicinų uždarbiai padidėjo beveik tribagai, o nuo 1950 iki 1960 metų beveik dvigubai...

Pastebėdamas, kad šiuo metu daktarų uždarbių skirtumas (diferencialas) su kitų profesijų uždarbiais sudaro mažiausiai 160, Dr. Gottlieb pareiškė:

"Galbūt, kad medicinos praktika paskutiniiais metais reikalauja aukštesnių gabumų negu kitos profesijos. Galbūt, kad mokslo ir praktikos išplėtimo išlaidos reikalauja aukštesnių atlyginimų. Tačiau aš abejoju, ar tomis arba kitokiomis priežastimis galima išaiškinti tokį didelį uždarbių diferencialą."

A. M. A. savi marškiniai arčiausiai kūno

Kaip ir reikėjo laukti, A. M. A. atsakymo ilgai nereikėjo laukti. Pirmasis prof. Gottliebui atsikirtė A. M. A. ekzekutyvis viceprezidentas Dr. Blasinghame, pareiškėdamas, kad Amerikos medicinos mokslas ir paruošimas "yra pripažinti kaip geriausi visame pasaulyje", kad "neįtikėtina, jog universiteto profesorius siūlytų žemesnius mokslo standartus ypač medicinoje" ir pripažino, kad Dr. Gottlieb panaudojo tikrą (neabejotiną) statistiką, jog daktarų atlyginimai yra pašokę nepalyginamai aukčiau už kitų profesijų, bet smarkiai išpeikė profesoriaus pasiūlymą, kad valdžia reguliuotų daktarų sau nustatamus atlyginimus, pareiškėdamas, girdi Dr. Gottlieb "advokatauja pavojingą doktriną."

J. Pr.

reikia - viską tik "Naujienos" teikia

LIETUVIO MUZIKO PASIŽYMĖJIMAS KITATAUČIŲ TARPE

Vienas iš gruodžio mėnesio pažymėtinų muzikinių pastatymų buvo Handel'io Kalėdinė "Messiah". Ši buvo prezentuojama St. Francis Xavier parapijos choro iš 44 balsų, tos pačios parapijos "glee club" iš 27 balsų, ir vaikų choro iš 49 balsų. Ravenswood gailėstingųjų seselių mokinių choras, susidedą iš 51 dainininkės, irgi dalyvavo programoje.

O kasgi turėjo atsakomybę išmokyti ir diriguoti šį muzikalį vakarą? Vėlonio dainininko Kasto Sabonio ir muzikės-vargonininkės Lillian Sabonienės sūnus Richard J. Sabonis. Tai buvo, rodos, pirmas toks didelis egzaminas jaunajam Richard Sabonui. Jis išlaikė jį su geriausiais pažymėjimais.

Programa įvyko gruodžio 15 d. Carl Schurz aukštesnės mokyklos didžiojoje auditorijoje. Žmonių prisirinko per 1300.

Programa prasidėjo su choru, kuris atliko tris kalėdines giesmes. Po to sekė vaikų choras, kuris gražiai atliko penkias tradicines Kalėdų giesmes. Visi šie kūriniai buvo atlikti vadovaujant jaunajam Richard Sabonui.

Trečią grupę atliko Ravenswood gailėstingųjų seselių studenčių choras, irgi vadovaujamas muziku Richard Sabonio. Kaip visados, jis savo užduotį atliko artistišškai.

Ir taip buvo prieita prie paties svarbiausio numerio - "Messiah". Tarp keturių solistų buvo dar kitas Sabonio šeimos narys - Robertas Sabonis, bosas. Jis irgi pažymėtinai gražiai atliko savo užduotį. "Messiah" palydėjo didelis simfoninis orkestras. Žinoma, dirigavo Richard Sabonis.

Publika karštai aplopdimentais ir asmeniniais sveikinimais gražiai įvertino Richard J. Sabonio pastangas, puikiai sukonkiant šią nelengvą "Messiah" ir tikrai gražiai pravedant visą tą turtingą programą.

Mes, lietuviai, turime džiaugtis šia Sabonių muzikalia šeima, kuri dažnai kitataučiams parodo, kad lietuviai turi vertingų meninių gabumų, kuriais mielai dalinasi su kitų tautų žmonėmis.

Richard J. Sabonis jau metai su viršum yra St. Francis Xavier

parapijos vargonininkas. Geriausias sėkmės ir ateityje reikštis muzikos srityje. Cicilija

ROCKFORD, ILL.

Netikėta mirtis

Visai trumpai tesirgęs, mirė Albertas Kasputis, sulaukęs vos 39 metų amžiaus. Vėlonis buvo gimęs, augęs ir mokslus ėjęs Rockforde. Baigęs aukštesnę mokyklą, jis mokėsi elektrotechnikos. Gyveno Delavan (Wis.) miestelyje ir elektrotechniką dirbo East Troy, Trent Tube kompanijoje.

Vėlonis buvo vedęs. Paliko žmoną, du sūnus ir dukterį, o taip pat senus tėvelius, brolių ir seserį. Palaidotas buvo su bažnytinėmis apeigomis Rockforde.

Į laidotuves mažai žmonių telesirinko, nes pasitaikė nepaprastai šalta diena - temperatūra siekė 20 laipsnių žemiau nulio. Esant tokiam šalčiui, aišku, buvo labai sunku automobiliu užvesti.

Vėlonio tėveliams, kurie yra sulaukę senatvės, tai labai skaudus smūgis.

Senieji Kaspučiai Rockforde yra žinomi kaip Alto ir Balfo rėmėjai ir darbuotojai. Jie buvo vieni pačių pirmųjų, kurie įstojo į tas organizacijas.

Reiškiu gilią užuojautą vėlonio žmonai, sūnams, dukteriai, jo tėveliams ir kitiems artimiems giminėms. Zvalgas

Naujųjų Imigracijos Įstatymų Studija

Senatorius A. Hart (D. Mich.) praneša, kad š. m. sausio 13 d. pradėdami vieši apklausinėjimai dėl naujo imigracijos įstatymo projekto. Projektus Senatui rekomendavo buv. prez. Kennedy (S. 1932) ir Senatorius Hart (S. 747).

Įstatymus parėmė 36 senatoriai, jų nuomonė bus pirmiausia išklausa spec. komitete, kuriam pirmininkauja sen. J. O. Eastland (D. Miss.).

Šiūlimi projektai nemažina atvykstančiųjų skaičiaus, tik

keičia kvotų sistemą. Bus daugiau atsižvelgiama į emigranto tinkamumą atvykti, šeimų sujungimą, tarptautinės politikos reikalavimai ir pan. Nebus kreipiama dėmesio kur imigrantas yra gimęs, bet kiek jis tinka JAV-ems.

Senatorius Hart yra iš Michigano, asmeniškai pažįsta kai kuriuos savo valstybės lietuvius, jam patinka lietuviškas sūris ir mieliai atsako į visus laiškus. Jis labai domisi pasaulio tremtiniais, yra daug jiems padėjęs. Kun. L. Jankus

Dovanų

ANKLODĖ TAUPYTOJAMS

Šią prabangią, ypač didelę (72x90") Fieldcrest anklodę Jūs gausite DOVANŲ, atidarys \$200.00 ar didesnę taupymo sąskaitą arba pridėję tiek pat prie Jūsų jau turimos. Ši maloni šviesių spalvų dovana labai tinka kiekvieniems namams. Pasiūlymas baigiasi sausio 14 d. ... tik viena dovana šeimai, be to, prašome nereikalauti pristatymo pašto.

SVARBI PASTABA

Mūsų dabartinio namo statyba numatyta baigti šį pavasarį. Formalus Didysis Atidarymas bus paskelbtas netrukus, o tuo tarpu District Savings bendrovėje biznis eina, kaip įprasta. Taigi atvykite šiandien ir atidarykite savo apdraustą taupymo sąskaitą.

4.5% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Where people make the difference

DISTRICT SAVINGS

3430 SOUTH HALSTED / CHICAGO, ILLINOIS 60608

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, 9-4; Thursday, 9-8; Friday 9-6; Saturday, 9-1; Wednesday Closed.

Mutual Federal Bendrovės Rekordas...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutauptą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Dabartinis mokamas dividendas 4 1/2% visose taupymo sąskaitose.

MUTUAL Federal SAVINGS

and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanavskas, Pres.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS

TAUPTYTI

CURRENT Dividend Rate

4 1/2% per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

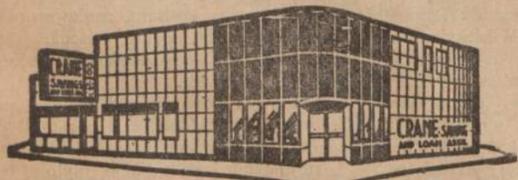
AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone: HYmarket 1-3070

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083
Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2%

ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai idėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą. VALANDOS: Pirmadienį ir ketvirt. 9:00 ryto - 8:30 vakaro; Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto - 8:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto - 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.

Kitose JAV vietose ir Kanadoje
metams \$13.00
pusi metų \$7.00
tris mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Užsieniuose
metams \$16.00
pusi metų \$8.00
vienam mėnesiui \$1.50

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestiuose
metams \$15.00
pusi metų \$8.00
tris mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12-tos.

NAUJOS SOCIALINĖS IDĖJOS

(Tęsinys)

Vakarų Europos socialistai 19-jo šimtmečio pradžioje piešė ideališkas visuomenės santvarkos sistemas, imdami pavyzdžius iš pradinės krikščionybės arba iš antikinės (senovės) Graikijos ir Romos respublikos, arba ėjo dar toliau į priekį, ieškodami pagrindo žmogaus Teisės gamtos įstatymuose. Jie įsivaizdavo, kad tos sistemos gali būti įgyvendintos bet kada, tik reikia jų gerumą parodyti turintiems galią valdovams — arba drąsiems ir ryžtingiems asmenims, kurie pasišvęstų visuomenės labui ir, pagrobę į savo rankas valdžią, įgyvendintų jų kilnius idėjas jėga.

Pastarieji dėjo savo viltis į revoliuciją.

Rusijos revoliucininkai

Revoliucinės mintys pradėjo plisti ir Rusijoje po Napoleono karų ir, dar labiau, po Krymo karo, kuriame Rusijos caro armija buvo mugalėta jungtinėmis Vakarų Europos jėgomis. Rusijos inteligentai suprato, kad jos silpnumas pareina nuo jos netikusios politinės ir socialinės santvarkos, ir ėmė galvoti, kaip ją pakeisti.

Jie žiūrėjo į Vakarų, norėdami ten surasti receptą Rusijos socialiniams negalavimams pašalinti. Revoliuciniai sąjūdžiai autokrato caro valdomoje Rusijoje galėjo reikštis tik, pasislėpę nuo policijos, pogrindyje. Todėl jie buvo griežtesni.

Idėjoms, kurias Rusijos revoliucininkai pasiskolino iš vakarinių tautų, jie davė radikalesnį turinį; jie taip pat vartojo ir aštresnius veikimo būdus. Palinkimas į kraštutinumą teorijoje ir praktikoje buvo visą laiką ir tebėra charakteringas rusų revoliucinių sąjūdžių bruožas.

Tuo iš dalies galima išaiškinti Rusijos bolševizmą. Bet buvo ir kita svarbi priežastis — atsilikusių krašto noras „pavyti“ Vakarų — seniaus anglus, prancūzus ir vokiečius, dabar amerikiečius.

Rusijos bolševizmo tėvas Leninas, nuvertęs (1917 m. spalio lapkričio mėn.) demokratinę Laikinąją Vyriausybę, pareiškė, kad jo vadovaujamas Rusijos proletariatas parodys visam pasauliui kelią į socializmą, įvykdymas tai, apie ką Vakarų socialistai tik svajojo, bet neįstengė įgyvendinti.

Aišku, kad tai ne realus galvojimo vaisius, o utopija.

Tačiau, skelbdamas šitą didelę naujenybę, Leninas ieškojo atramos savo idėjai praeityje. Rusijos revoliucijos pirmtakais jisai pripažino Pavalgės banditą Steponą Raziną ir Emeļjaną Pučacėvą, vadovavusį ūkininkų maištui prieš dvarininkų carienės Ekaterinos laikais. Šiandien 17 ir 18 šimtmečio „didvyriams“ pagerbti bolševikai pastatė paminklus.

Po spalio perversmo, pasikalbėjime su savo senu draugu (G. Solomonu) Leninas jam pasakė: „Taip, mes sugriaušime viską ir ant tų griuvėsių pastatysime savo šventyklą (chram) Laimės šventyklą visiems. Bet mes sumalsime į dulkes visą buržuaziją“. Ir buvusį savo draugą Leninas įspėjo, kad jam teks „susipažinti“ su draugu Urickiu (Petrogrado slaptosios policijos viršininku), jeigu jisai bandys Lenino užsimojimams priešintis.

Is kur Leninas sėmėsi įkvėpimą šioms „naujomis“ idėjoms? Iš 18-jo šimtmečio prancūzų revoliucijos, kurioje pasižymėjo kraštutinis „Jakobinų“ partijos sparno vadas Robespierre terorų valdęs kraštą.

Didžiausi pasaulio istorijoje Rusijos revoliucininkai pasirinko savo kelrodžiu buržuazinę 18 šimt. revoliuciją. Jie, beje, pamėgdžijo taip pat ir 1870 metų Paryžiaus Komuną. Savo valdžios departamentų viršininkus Leninas vadino ne ministrus, o „komisarais“ ir savo kabinetą „komisarų taryba“.

Taigi ir rusiškas komunizmas savo menamai naujas idėjas apvilko senais rūbais.

Savo aukščiausiai paminėtam draugui Solomonui Leninas pareiškė, kad „nusišėrusiomis marksistinėmis frazėmis“ dangstosi tik bejėgiai sunkiosios buržuazijos elementai. Seniau jisai pats tikėjęs Markso mokymais, kad, tik išsivysčius kapitalizmui ir subrendus demokratinei santvarkoje darbininkų klasei, galės būti įsteigtas socializmas; bet dabar jisai tą Markso teoriją atmeta. „Mes vis labiau ir labiau klypame į kairę... Atsiminkite, kad Lenino, kurį jūs pažinojote prieš 10 metų, nebėra. Jisai mirė“.

Tačiau, norėdamas palenkti savo pusėn Vakarų Europos socialdemokratams, jisai ir toliau dangstėsi „marksizmo“ plunksnomis ir šituo tikslu vartojo išpeštus iš vieno arba kito Markso rašto paskirus žodžius ir frazes — daugiausia iš jo raštų, parašytų, kada Marksas dar bu-

vo jaunas ir dar nebuvo išstudijavęs ekonominių ir kitų visuomeninių mokslų. Šitų studijų vaisius yra milžiniškas Markso veikalas „Der Kapital“ (Kapitalas).

Leninui šis veikalas pasidarė neįdomus, kai jisai nusistatė „peršokti“ per kapitalizmą — į socializmą. Iš Lenino pasiūlymų, ir Kinijos Mao Tse-tungo bandė padaryti „Big Leap Forward“ (Didelį šuolį priekin). Žinome, kuo tas „šuošis“ pasibaigė.

Tačiau — ar iš tikrųjų naujų socialinių idėjų nėra? Jeigu yra, tai kuo jos gali būti paremtos? Kaip atskirti tikrai naują idėją nuo senų, savo laiką atgyvenusių?

Tai yra didelė problema, apie kurią teks pakalbėti kada nors vėliau.

(Pabaiga)

Du Berlynai

Vienas lietuvis iš Belgijos su studentų ekskursija automobiliu buvo nuvykęs į Berlyną. Pakeliui į Berlyną įvažiuojant iš Vakarų Vokietijos ir rytinę zoną, pilna sovietų kareivių su mašinos šepetėmis ir kulkosvaizdais. Automobilius kretė 3 kartus, bet ekskursantams asmeninių krautinių nedarė. Pasitaikė tarp užsienio pasų tikrinančių sovietų kareivių vienas lietuvis, bet šis bijojo kitų draugų ir su savo tautiečiu lietuviškai kalbėti nedarė. Pamatęs pase lietuvišką pavarde, žestu parodė, kad ir jis yra lietuvis iš Gedemino pilies krašto. Viduje pasų kontrolė atliko 20-22 metų gražios vokiečių, puikiai kalbančios angliskai. Vaziuojant per sovietų zoną į Berlyną, visa paplentė pilna sunkiai ginkluotų sovietų kareivių. Vykstant iš vakarinio į rytinį Berlyną bei grįžtant, asmeninių krautinių bolševikai nedarė. Rytiniame Berlyne vokiečiai labai biednai apsimas, kad, tik išsivysčius kapitalizmui ir subrendus demokratinei santvarkoje darbininkų klasei, galės būti įsteigtas socializmas; bet dabar jisai tą Markso teoriją atmeta. „Mes vis labiau ir labiau klypame į kairę... Atsiminkite, kad Lenino, kurį jūs pažinojote prieš 10 metų, nebėra. Jisai mirė“.

Tačiau, norėdamas palenkti savo pusėn Vakarų Europos socialdemokratams, jisai ir toliau dangstėsi „marksizmo“ plunksnomis ir šituo tikslu vartojo išpeštus iš vieno arba kito Markso rašto paskirus žodžius ir frazes — daugiausia iš jo raštų, parašytų, kada Marksas dar buvo jaunas ir dar nebuvo išstudijavęs ekonominių ir kitų visuomeninių mokslų. Šitų studijų vaisius yra milžiniškas Markso veikalas „Der Kapital“ (Kapitalas). Leninui šis veikalas pasidarė neįdomus, kai jisai nusistatė „peršokti“ per kapitalizmą — į socializmą. Iš Lenino pasiūlymų, ir Kinijos Mao Tse-tungo bandė padaryti „Big Leap Forward“ (Didelį šuolį priekin). Žinome, kuo tas „šuošis“ pasibaigė. Tačiau — ar iš tikrųjų naujų socialinių idėjų nėra? Jeigu yra, tai kuo jos gali būti paremtos? Kaip atskirti tikrai naują idėją nuo senų, savo laiką atgyvenusių? Tai yra didelė problema, apie kurią teks pakalbėti kada nors vėliau.

S. P.

GERBIAMAS NAUJIENŲ PRIETELI, PAAUKODAMAS NAUJIENŲ MASHINŲ FONDUI ATLIKSI DIDELI IR GARBINGA DARBA, KIEKVIENA DIDELE AR MAZA AUKA BUS TINKAMAI ĮVERTINTA.

PLANUOJA PANAIKINTI KOLCHOZUS?

Po 40 metų katastrofingų eksperimentų ir smurto sovietai pripažino savo politikos netinkamumą

New Yorke veikianči Radio Liberty stotis paskelbė gautą „iš aukštai patikimų šaltinių anapus Geležinės uždangos“ pranešimą, esą Nikita Chruščiovas šiais 1964 metais žadą daryti „didelį postūkį“ sovietinio žemės ūkio politikoje ir grįžti prie privataus ūkininkavimo, pradžioje leidžiant tik kaip eksperimentą.

Chicago's American komentatorius John Chamberlain, rašydamas tuo reikalu, pastebė, kad Radio Liberty turi patyrisius sovietų žinių analistus ir raidos kitapus Geležinės uždangos sekėjus ir retai teklysta. Ši kart paskelbtoji žinia esanti gauta iš diplomatinio pareigūno vienoje Rytų Europos valstybėje. Kalbama apie Maskvoje sudarytą slaptą komitetą, kuriam pavesta ištirti ir suplanuoti dekolktivizacijos metodą. Chruščiovas su tokia idėja grįžęs iš Jugoslavijos, kur buvo nukeliaujęs praėjusią vasarą vizituoti Tito ir gavo susipažinti bei savo akimis pamatyti tenykštę ūkininkavimo sistemą, kuri susideda iš savanoriškų žemės ūkio kooperatyvų ir iš privačių nuosavų ūkių. Nikita vaikščiodamas po Belgrado turgus savo akimis matęs gausiai ūkininkų pristatomus žemės ūkio produktus, kai tuo pačiu metu jį pasiekė žinios apie pragaištingą nederlių ir sugriuvimų sovietiniuose kolchozuose ir sovchozuose.

Maskvoje taip pat sudarytas antras komitetas iš sovietų ekonomistų, kuriems pavesta išstudijuoti Gomulkos įvestą žemės ūkio tvarką Lenkijoje, kur paplėta kaip ir Jugoslavijoje žymioji ūkininkų dauguma yra savistovūs savo privačių ūkių savininkai, tik susidedą į kooperatyvus tokiems bendriems tikslams, kaip kad bendrai užsiskirti ir pirkti sėklas, bendrai naudotis stambiosiomis žemės ūkio mašinomis, k. a. traktoriais, kombainais ir pan., ir bendrai aptarti praktiškiausius ir naudingiausius ūkio metodus. Į tokius kooperatyvus ūkininkai susideda paskirais kaimais.

Radio Liberty analistai praneša, kad gandai apie planuojamą ūkio politikos pakeitimą Sovietų Sąjungoje sparčiai sklinda visuose satelitinuose kraštuose, kurie tikisi ir laukia, kad neproduktingi „kollektiviniai ūkiai“ — kolchozai ir sovchozai bus panaikinti visoje Rytų Europoje.

Dėl „ideologinių sumetimų“ Chruščiovas nori visą tą dekolktivizacijos procesą vesti įnamiai tyliau ir pirmiausiai pradėti nuo labiausiai neprodukty-

gu valstybinių ūkių-sovchozų. Vienaip ar kitaip, tai yra po 40 metų prisipažinimas, kad sovietinė ūkio sistema yra netinkama ir kad tos sistemos pragaistingumas yra įrodytas niekada nebaigiamais nepasisekimais, nederliais, krizėmis ir katastrofomis. Radio Liberty sako, kad net mažų mastu pradėta žemės ūkio dekolektivizacija Rusijoje „sukrės sovietų imperijos ideologinius pamatus ir palies Sovietų Sąjungos ekonomiją ir tarptautinius santykius“, nors tati nebebus jokia didelė sensacija, nes panašiai jau yra padaręs Nikitos ideologinis konkurentas Mao Tse-tungas, patylomis atsakydamas nuo savosios „politikos“, kuria stengėsi, bet neįstengė jėga suvartyti į žemės ūkio komunistų valstiečius.

Prof. Alfred Senn's

Profesorius Alfred Senn, šveicarų kilmės, dešimt metų dirbęs Lietuvoje įvairiose švietimo srityse, o taip pat ir Lietuvos universitete humanitarinių mokslų fakultete, gruodžio mėn. 27-31 dienomis dalyvavo amerikiečių „Modern Language Association“ 78-tame metiniame suvažiavime, Čikagoje. Kaip Germanų-Baltų-Slavų kalbotyros profesorius atstovavo Pensylvanijos u-tui, esančiam Philadelphiaje. Būdamas ten ir Germanų-Baltų-Slavų administracinio skyriaus direktorium šiame masiniame kelių tūkstančių akademikų suvažiavime ne vienam tarpininkavo ir profesūros darbo suradime. Kaip prezidentas „American Name Society“ vadovavo jos programai ir iškilmingam banketui, vykusiam Palmer House viešbutyje.

Pažymėtina, kad profesorius A. Senn sudarė sąlygas atvažiuoti į Ameriką, aprūpinant čia ir darbu profesorių Kreve-Mickevičių, prof. Salių ir daugelį kitų lietuvių. Jo sūnus Alfred Erich Senn, istorijos profesorius Wisconsin u-te, Madisone, parašė „The Emergence of Modern Lithuania 1959“. Jis gimęs Amerikoje, bet išmokęs iš tėvų lietuvių kalbą, kurią, kaip profesorius sakosi, jie naudoja namuose savo pagrindine kalba. Profesorius žmona Marija yra lietuvaitė, ir atvykusi kartu su vyru į Čikagą, kaip ir pats profesorius, gvyai domėjosi lietuvių gyvenimu bei jų darbais šioje šalyje.

Alfred Senn su ponia išvyko į Kaliforniją aplankyti ten gyvenančios savo dukters Alfredos. A.

Tai sen. Goldwater kandiduoja

Pereitą penktadienį Arizonos senatorius Barry Goldwater pasakė viešai, kad jisai nutarė būti kandidatas į JAV prezidentus republikonų sąrašu ir stengsis gauti nominaciją partijos konvencijoje San Francisco mieste. Jisai pareiškė statysias savo kandidatūrą ir į JAV senatą, nes jo terminas senate šiemet baigiasi.

Darydamas šituos pareiškimus laikraščių reporteriams, Goldwateris paaiškino, kad jo nusistatymą nulėmė konservatyvių republikonų pageidavimas, kad jisai kandidatuotų. Jisai turis tiek daug pritarėjų tarp republikonų, kad jisai negalys jų norams priešintis.

Kad taip atsitiks, buvo galima pramatyti seniai. „Naujienuos“ kartą pasakė, jog Arizonos senatorius, vis labiau ir labiau išsivysindamas visame krašte savo straipsniais spaudoje ir gausybe prakalbų įvairiuose miestuose, pastatys save į tokią padėtį, kad jisai noroms, nenoroms turės kandidatuoti.

Tiesa, mirus prezidentui Kennedy, prieš kurį daugiausia buvo nukreiptos Goldwaterio atakos, jisai galėjo iš tos padėties išsisukti. Ir jisai turėjo gana stiprų pasiteisinimą. Goldwateris aštriai kritikavo dabartinį prezidentą Johnsoną, kuris 1960 m. kandidatavo kartu į viceprezidentus ir į senatorius. Goldwateris pasmerkė tokį „manevrą“ dar ir pernai. Savaitraščio „Newsweek“ 1963 m. gegužės mėn. numeryje buvo pacituoti Goldwaterio žodžiai:

„Aš to nedaryčiau, nors Arizonoje tai yra legalu. Aš kėliau perdaug triukšmo prieš Lyndon Johnson dėl jo kandidatavimo į kiekvieną postą sąraše. Manę išvytų lauk iš šios šalies.“

Bet dabar jisai jau nebijo būti „išvytas“!

Goldwateris žada kovoti dėl nominacijos iš visų jėgų ir ketina ištisoje eilėje valstybių (steitų) statyti savo kandidatūrą pirminiuose rinkimuose, pradėdant New Hampshire valstybę, kur tokie balsavimai įvyks kovo 10 dieną.

Goldwaterio pastangos gauti nominaciją į JAV prezidentus nepadarys žalos kraštui; greičiau, bus naudingas dalykas. Jisai atstovauja dešiniąjai strovei Amerikos politikoje. Kodėl neduoti progos žmonėms pasisakyti, kas jai pritaria ir kas nepritaria? Tegu jo šalininkai pasirodo, kad būt galima apskaičiuoti, kiek tokių atžargėvių šioje šalyje yra.

Goldwaterio veržimasis į kandidatus privers republikonų partiją aiškiai nusistatyti ir parodyti savo tikrąjį veidą.

Bet kad jisai būtų išrinktas, tam vilčių yra labai ne-

daug. Gallup Poll vėliausieji duomenys rodo, kad, jei Goldwateris eitų prieš prezidentą Johnsoną, tai balsai pasidalytų taip: Už Johnsoną 70%, už Goldwaterį 24%.

ALEKSANDRAS PAKALNISKIS

Plungės valsčiaus žmogus ir jo papročiai 20-jo amžiaus pirmoje pusėje

2. „Zyda“

Po pietų pradėdavo eiti „zydai“. Jais apsirengdavo jaunimas, pusberniai, paaugęsi vaikai. Visuomet tik vyrai — mergaitės „zydais“ niekuomet neidavo. Apšvilkdavo išvertais kailiniais arba kojin labiau nudriskusiu burnosu (paltu), nugara prikimšdavo skudury, kad kupra būtų susijuosdavo pančiu. Už veido užsirišdavo lėčyną (maskę). Lėčyna dažniausiai būdavo padaryta iš kūkailio (senas avies kailis), bet kartais ir iš medžio. Būtinai turėjo būti barzda. Barzda, kumpa, nosis, kupra, apdriškė drabužiai, rankoje votegas (botagas) — taip atrodydavo žydelis, atvažiuojas į sodą (kaimą) skarų (skudury) pirkti.

Eidavo „zydai“ būriais. Geriau jų nesustik, nes jie ims su savo botagais tave mušti. Eidavo per sodą iš kieno į kieną. Iėjė į trobą botagais švaistydavosi, mergų bučiuoti išdavo. Kartais medinės kankės (lėčynos) nosies gale būdavo įkalta adata. Toks „zydas“ stengdavosi viensiems į ranką bučiuoti. Arba piešinomis rankomis mergaites glostydavo. Juoko bū-

davo nemažai. Patriukšmavę, pajuokavę išeidavo į kitą sodybą.

Vakare kur nors rinkdavosi Užgavėnių vakaro praleisti. Jaunimas linksmindavosi sau, o senieji kitame kambaryje stulų apsedę kortomis lošdavo.

Populiariausias to krašto lošimas buvo kiksas. Jį lošiant nieko bendro nebūdavo turima su pinigais. Lošti kortas iš pinigų buvo laikoma negražiū ir negarbingu dalyku. Būdavo sakoma, kad „iš pinigų grąjija“ tik girtuokliai, miesčionys ir svieto perėjūnai.

Paprotys lošti kortas Užgavėnių vakarą buvo senovėje, kiek tik žmonės prisiminti galėjo. Tebebuvo jis ir nepriklausomos Lietuvos laikais iki pat Antrojo Pasaulinio karo. Senųjų pramogos nesikeitė. Tačiau kitaip buvo su jaunimu.

Iki Pirmojo Pasaulinio karo šokių vakarėlių kaimė beveik nebūdavo. Sekmadienių pavakarėmis susirinkdavo jaunimas kurio nors ūkininko kieme. Atsirasdavo harmonika. Pagrodavo, padainuodavo, pasijuokdavo — ir viskas. Brėkstant skirstydavosi namo.

O per patalkius žiedą dalydavo, žiužį mušdavo arba paprasčiausiai susėdę dainuodavo. Tik kartais tokiomis vakarais kildavo sumanymas pašokti kadrylių arba kepturinką. Pašokdavo jį vieną kartą, ir to užtekdavo. Šokis būdavo tik viena maža viso vakaro programos dalis. Pirmasis Pasaulinis karas atnešė šokių

vakarėlių papročį. Nepalankiai senieji žmonės tą naująvę suliko, ja piktinosi. Gera ji ir nebuvo.

Greitai šokių vakarėlių paprotys taip įsigalėjo, kad kiekvienos savaitės gale turėjo sodoje būti šokiai. Trobos kampe muzikantas harmonika grodavo, koja būgną valdydamas, jaunieji susikabinę čia pat stumdavosi, trepsėdavo, dulkes gerdavo. Nebebuvo to laisvo jaunatviško linksnumo, kaip anais sekmadienių pavakarais kieme, arba žiužį mušant bei žiedą dalijant. Jo vietą užėmė seksualizmas, girtavimas ir muštynės. Vieni troboje šokdavo, kiti prieangyje patamsiuose maigydavosi, o smurkesnieji į kiemą išėję tiesiai iš butelio ant drąsos imdavo. Per dangtą drąsos atsiradus muštynės kildavo. Neretas buvo atsitikimas, ypač antrame nepriklausomos Lietuvos dešimtmetyje, kad vakarėlyje ką nors užmušdavo.

Taip ir Užgavėnių vakarą jaunimas nevienodai linksminosi prieš ir po Pirmojo Pasaulinio karo. Anais laikais žiužį mušdavo bei žiedą dalydavo, o vėliau šokdavo, gerdavo ir neretai apsimušdavo.

Pasiruošimas Velykoms

Velykos buvo po septynių savaitių pasninkos, todėl nenuostabu, kad didžiausias snovis per tą šventę buvo dedamas į valgyną. Išpuldavo jos gražiausiam metų laikui — pavasario pradžioje, ir tas teik-

davo joms ypatingą iškilmingumą bei džiaugsmą.

Velykoms žmonės atsidėję ruošdavosi. Nė viena kita proga jie tiek nesišvarindavo, kiek prieš Velykas. Didžioji savaitė būdavo žmonėms tikra švaros savaitė. Būdavo iššluojamas kiemas, išplauamos kambarių grindys, langai, pataisomos kiemo ir gėlių darželio tvoros. Ir patys žmonės savaitės gale eidavo į perėnę (pirtį), arba namie gerai nusiprausdavo, galvą išsitrindavo.

Seštadienio rytą eidavo į Plungę parsinešti švento vandens ir ugnies. Paprastai eidavo po vieng žmogų iš kiekvieno kiemo. Jau nuo ankstaus ryto varpinyčioje stovėdavo vandens pripiltas milžiniškas kubilas, o šventoriuje ties varpinyčia atvirame ore kūrėdavosi ugnis. Po tam tikrų velykinių apeigų bažnyčioje kumigas tiesiai nuo altoriaus su visais savo patarnautojais eidavo prie ano kubilo ir laužo vandens ir ugnies pašventinti. Kai baigdavo šventinimą, visi tuojau apstodavo kubilą, sendavo vandenį ir, dažniausiai buteliuose, nešdavosi jį namo. Pasiimdavo ir ugnies. Būdavo maždaug pietų laikas, kad žmonės visais keliais eidavo ir važiuodavo iš Plungės su rūkstanciomis ugnimis, o kartais ir raiti jodavo.

Ugnį paprastai nešdavosi su kempine. Kempinė buvo vadinamas savotiškas ant medžio kamieno pasitaikęs grybas. Užaugdavo jis beveik žmogaus galvos dy-

džio. Rudenį jį nultpdavo, parsinešdavo namo ir per žiemą gerai išdžiovindavo. Kempinė nebuvo minkšta, kaip šių laikų vartojama vonioje, tačiau išdžiūvisi ji labai palengva degdavo, be liepsnos, rusedavo. Nespėdavo visa surusenti per dvi valandas, kol žmogus iš Plungės į tolimiausią parapijos pakraštį pareidavo.

Kiti, kurie arčiau Plungės gyveno, ugnį kartais nešdavosi su paprasta velėna (durpe). Ji irgi degdavo be liepsnos, tik greičiau sudegdavo.

Kartais matydavai einantį žmogų užsidedusį liktarną (uždargą, rankoje nešamą žibintą), o kitas net ir rusenantį pantį (minkštą, stora virvė arklams pančiuoti) rankoje nešdavosi.

Nešdavosi namo švestą velykinę ugnį kaip kas išmanydamas. O parėję iš parsineštos žarijos tuojau įpūdavo liepsną ir su ja užkurdavo kuknėje (plytoje) ugnį. Ir saugodavo, kad ta ugnis neužgestų per Velykas, ir kad po Velykų išsilaikytų ji kiek galint ilgiau. Tai buvo šventa ugnis. Pavakare jaunimas imdavo ruošti į Plungę, „į Velykas“.

Pamaldūs žmonės būvę senovėje. Didžiojo Seštadienio vakarą susirinkdavo jie į bažnyčią ir išbūdavo ten per visą naktį, besimeldami ir Prisikėlimo (plungiškų tarpe—Prikėlimo) belaukdam. Ir tik po Prisikėlimo grįždavo į namus gardžių velykinių valgių valgyti bei išletis. Bus daugiau

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGŲ
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: Prospect 8-3229
Rezid. tel.: WALbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Trečiadienį. Kitu laiku susitarus.

Tel.: Prospect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį. Ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: Rpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
PR 6-1795 arba 312-695-0533
425 N. LIBERTY ST. R. 25
ELGIN, ILL.
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį nuo 1-4 ir 7-9, antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį tiksliai susitarus.

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036 arba 776-4269

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akių ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-4867

DR. BR. GAIZIŪNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3444 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Trečiadienį, uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDens 3-7278

GRovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juška

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAİKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
išskyrus trečiadienį ir seštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. A. KAVALIŪNAS

VIDAUS IR KRAUJO LIGŲ
2300 W. 51st STREET
Ofisas: Prospect 6-1795
Rezid.: TRIangle 3-0281
Priėmimo valandos: Pirmadienį, Antradienį,
Ketvirtadienį ir Penktadienį 2-4 val. p. p.
ir 6-9 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIŪNAS

CHIRURGAS
2852 W. 63rd STREET
Val.: pirmadienį ir ketvirtadienį 1-4 popiet,
antradienį ir penktadienį 5-8 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Seštadienį nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Phone: NEVada 8-7048

DR. A. MONTVIDAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO 24, ILL.
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki
3 p. p. Vakaras: pirmadienį ir ketvirtadienį
nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Ofiso telefonai: CLIFFside 4-2896
Rez. telefonai: WALbrook 5-3099

DR. P. STRIMAITIS

Bendra praktika ir chirurgija
specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos
2-4 ir 6-8 val. vak.
Seštadieniais 2-5 val. vak.
Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta. Ligonius priima tik susitarus telefonu.

Rez. tel. PR 9-6730

DR. L. SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLĖS IR ŠLAPUMO
TAKŲ CHIRURGIJA
Ofisas: Naujas adresas: 2454 West
71st St. (71-os ir Campbell Avenue
kampas), tel. 776-2880; 30 N. Michi-
gan Ave. Suite 808, tel. CE 6-7764.
Valandos pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577
Ofiso val.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 8-8 val. vak. Seštadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatsiliepia, tai tel. GI 8-6195
arba GI 8-6198

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p.
Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai,
Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Telefonai: Prospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8,
Trečiadienį. Penktadienį ir seštadienį
2-4 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudokas, Opt.

4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-381
Tikrina akis, pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiadienį
uždaryta), seštadienį 10 ryto iki 2 p. p.

GRADINSKAS

NEBRANGIAI IŠNUOMOJAME
P. A. SYSTEM —
Garsiausių sistemų baldams,
parengimams, susirinkimams.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
SEKMADIENIŠKAI UZDARYTA

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERNAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA AVENUE
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. AM.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Seštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

Eighty million captive people

Eastern Europe depends on Radio Free Europe for Free World news. R.F.E. hits Communism where it hurts. Support Radio Free Europe.
Send your contribution to
Radio Free Europe Fund
P. O. Box 1903, Mt. Vernon, N. Y.
Published as a public service in cooperation with The Advertising Council

MOVING

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli traukai - Naujaisi perkraustymo frankai
Siuo metu patyrimas - Rigus ir sėdintis patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. WALbrook 5-9209

Brighton Parko Moterų Klubo parengimas

Klubo parengimas įvyko gruodžio 28 d. Dirktio svetainėje. Pasitaikė tik vakarą labai šaltas oras, tad ir publikos nedaug teatsilankė. Bet kurie atsilankė, tai labai smagiai laiką praleido, nes buvo gera muzika, kuri ir senesnio amžiaus moterėles išjudino šokti.

Kad ir nedaug žmonių buvo, bet vis dėlto pelno liko apie šimtinę. Aš nemanau, kad yra kitas toks moterų klubas, kuris tiek tūkstančių būtų išdalinęs aukomis. Klubas suteikė lėšų seneliui prieglaudėje įrengti kambarį, Šv. Kryžiaus ligoninei paaukojo tūkstantį dolerių su viršum, Brighton Parke statomai bažnyčiai (šv. Antano statulai) beveik du tūkstančius dolerių, Naujienų Mašinų Fondui apie du šimtus ir t. t. Apie mažesnes aukas netenka ir kalbėti, — jų skaičius yra pusėtinai didelis.

Teko šnektelti su pirmininke. Sako, jog darbo yra labai daug. Tačiau, esą, malonu ir dirbti, kai rezultatai geri, kai iš narių pusės gaunama tokia parama, kokia tik yra reikalinga.

Klubui aš priklausanu nuo pat jo įsikūrimo. Kai ponis Burbienė pradėjo eiti pirmininkės pareigas, tai išdardas buvo beveik tuščias. Dabar jame yra kelio-lika tūkstančių. Sergančios narės yra aplankomos tiek ligoninėje, tiek namuose. Kai narė miršta, tai nuperkamos gėlės ir suteikiamas kitoks patarnavimas. Laidojant prie karsto stovi parinktos narės. Visa tai — tai pirmininkės Burbienės nuopelnas.

Marcelė Tiškevičius

North Side

Gyvi ir veiklūs tebėra šios kolonijos lietuviai

Kadaise buvusi garsi lietuviška tvirtovė Northsideje, dabar kasmet mažėja ir nyksta. Senieji jos gyventojai, kurie daugumoje spietėsi apie Šv. Mykolo parapiją, retėja. Dalis jų kasmet apleidžia miestą, su juo amžinai atsiskirdami, kiti išsikelia kitur gyventi. Tačiau nežinint visų aplinkybių, lietuvių ten dar yra gana gražas būrelis. Dar jų galima priskaityti šimtais, bet jie gyvena labai išsiskirstę ir nesudaro vieningos ištisos kolonijos, kaip kitur, todėl juos aplankyti yra labai sunku. Žymesnieji jų veikėjai suskaitomi pirštais, nes kiti jau gyvena ramesnį gyvenimą.

Sioje kolonijoje mažiausiai teta apsigyvenusių naujųjų ateivių, nors čia gyventi sąlygos nėra blogesnės, kaip kitur. Matyt, kad juos traukia bendras noras kartu gyventi, vaikus mokyti lietuviškai ir patogiau jungtis į lietuvišką veiklą. Tačiau, kai mudu su V. Šimkum Balfu vėjau reikalą pavažinėjova po tą siaurės provinciją, tai radome labai daug mielių lietuvių, kurie visi, pagal savo išgales, tuojau parėmė vąj.

Nuoširdžiausią priėmimą radome V. ir Br. Tubelių, Markūnų, Sruogų, Blumberių, Ramoškių ir daugelio kitų namuose. Apie juos visus reikėtų plačiau parašyti, kaip jie ten gyvena, kaip anksčiau gražiai organizuotai veikė ir ką yra nuveikę jau būdami. Emilija Markūnienė, kuri daugelį metų darbuojasi Balfu vietos skyriuje ir Chicago apskrities valdyboje, nenuleidžia rankų ir toliau darbuojasi šalpos vaju. Žinoma, jai reikia talkininkų. Ji mielai laukia rinkėjų tame rajone. Už tai būtų labai dėkingas ir šalpos vėjau komitetas tokiems savanoriams, nes darbo daug, o darbininkų mažai. Ateikite, mieli lietuviai, į talką! V. ir Br. Tubeliai, kurie ilgus metus darbavosi Balfu apskr. valdyboje, prieš 20 metų jį organizuodami ir toliau sėkmingai

A. Burbienė pasiliko Suvalkiečių pirmin.

Lietuvių Suvalkiečių Draugijos susirinkimas įvyko gruodžio m. 19 d. Hollywoodo salėje. Pirm. A. Burbienė pradėjo, paprašydama atsistojimu pagerbti mirusį dr. jos narį Juozą Jusevičių. Ji, šai Amerikoje yra išgyvenęs 64 metus ir priklausė prie daugelio lietuviškų organizacijų. Pasuk visi valdybos nariai, padarė savo veiklos pranešimus. Pirmininkė A. Burbienė baigė savo raportą pasidžiaugdama, kad šie metai dr. jai buvo jubiliejiniai. Visi gražiai pasidarbavo, malonu buvo viešai pasirodyti ir dirbti su tokia valdyba ir nariais, kurie mielai viskam pritaria ir padeda. Linkėjo ir kitais metais nepažūt.

Šį kartą nebuvo laišku ir nebaigtų reikalų, todėl buvo tuojau renkama nauja 1964 m. valdyba. Ji buvo išrinkta sekandios sudėties: pirm. Adela Burbienė, vicep. J. Sačauskienė, nut. rašt. Estella McNamee-Mickevičiūtė, fin. raštininkė — Leona Baltas, įždin. Ant. Gintneris, kontr. rašt. korespondentė — O. Švirnickienė. Reikia pastebėti, kad pirm. Adelė Burbienė Lietuvių Suvalkiečių Draugijoje sutiko pirmininkauti 10 metus. Jai už tai visų padėka.

Knygų patikrinimui išrinkta: Radziukienė, A. Gintneris ir P. Bellon. Jų susirinkimas įvyksta sausio m. 16 d. 7 val. O. Švirnickienės bute. Reikia dalyvauti ir visi valdybai, o sausio m. 22 d. įvyksta metinis narių susirinkimas Hollywoodo salėje, kur nariai turės progos susimokėti nario mokesčių už 1964 metus. Pageidaujama, kad nariai į susirinkimą ateitų kiek

plėsdami, dabar mielai padeda ir paremia šalpos darbus. Jie tą dieną svečiams vaišino ir šalpai paskyrė \$25 sidabro monetomis po vieną dolerį, kaip simbolį, kad Balfu vėjau gerai pasisektų. Turiame visai North Sidei nuosirdų acių. Antanas Gintneris

Klausimas — atsakymas

— Ar komunizmui pavyks peršokti kapitalizmą, kurs, kaip komunistų spauda tvirtina, stovi prieš pat bedugnės kranto? — Jei kapitalizmas stovi prieš bedugnės kranto, lai komunizmas jį peršoka!

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausias gėles ir vainikais, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS) 5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

LOVEIKIS

Telegrame / Visas Pasaulis Dalia
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvims, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINYČIA
GĖLES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNAS

MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Tel.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Tel.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
Aikštė automobiliams statyti

Laidotuvių Direktoriai MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽENOMAS VERTAS
REpublic 7-6800 REpublic 7-6801

NARIAI

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-8572

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

Šypsenomis kompensuos už brangius CTA tiketus

Chicago Tranzito administracija naujuosius metus pradėjo dviem rezoliucijoms. Viena, kuria ir pati administracija netiki, tai išleisti daugiau mėnesinių tiketų, kad būtų galima važinėti CTA priemonėmis neribotai; antra, kuri CTA nieko nekaštuoja ir jau pradėta įgyvendinti, tai autobusų šoferių privaloma šypseną.

CTA autobusų šoferiams išleistas sekancijos privalomos taisyklės:

1) Kiekvieną į autobusą įlipantį keleivį pasveikinti žodžiais "labo ryto" arba "hello!" ir patarti, kad lipdamas atsargiai keltų koją.

2) Akliems ir kitokiems su fiziniiais trūkumais asmenims padėti įlipti ir išlipti. Reikalavimai net palikti autobusą ir išvesti į šaligatvį bei parodyti kryptį.

Aiškliai ir girdimai tarti gatvių vardus.

4) Sustojimams autobusą atsargiai prisukti prie šaligatvio, kur nėra balos ar šaligatvio grindinio išgruovimų.

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos—
(Standartinės ir Automatinės)
ir motorų remontas.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel. PR 8-9533

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-5980

Siuntinių išsiuntimas

ir pigus siuntiniais medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$68.50. Čia viską rasite, kas tik siuntiniams reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių dasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiūti įvairių medžiagų ir kitų prekių, med instrumentų, maisto produktų iš Anglijos, iš Danijos. EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir Liusės suknelių krautuvė, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., LA 3-2021. Atdava pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. Liuskė Kavaliauskienė.

5) Vairuoti ypatingai gerai.
6) Daugiau paisyti žmonių, kurie nori suspėti į autobusą, ypač atvejais, kada keleivis jau atbėga arba iš kito autobuso nori persėsti, ir
7) Klausiantiems patarimų, tiksliai atsakyti į klausimą.
Isteigtas mandagių šoferių klubas (Courtesy Caravan Club), į kurį iš 6,000 šoferių jau priimta apie 400.

Chicago mero R. Daley Naujų Metų rezoliucijos

Mėras Daley pareiškė viltį, kad šiais metais bus paspartintas Chicago miesto atstatymas, apylinkių pagražinimas, lūšnyų pašalinimas ir visiems piliečiams geresnių gyvenamųjų patalpų parūpinimas.

Iš savo pusės mėras rezoliuciją jau pradėjęs įgyvendinti sekancija po Naujų Metų dieną, būtent, šiais metais daugiau naudotis savomis kojomis. Ketvirtadienio rytą į tarnybą jis atėjo pėsčias iki Miesto valdybos nebe nuo Michigan ir Washington gatvių kampo, o nuo pat Michigan ir Roosevelt gatvių kampo.

Sudegino laidojimų įstaigą

Penktadienio naktį trijų valandų tarpe nežinomi arsonistai a) sudegino Kringas ir Marzullo laidojimų įstaigą (Funeral Home), 5400 Harrison St., b) padegė Lakeside Lumber kompanijos sandėlį, 11901 Loomis Ave., ir c) metė bombą į geležies darbininkų unijos 63 lokalo atstovo Matthew Martino namą prie 5631 Roscoe St. Policijai tiriama, ar šie veiksmai turi ką bendro.

Kringas & Marsulio įstaigą sudegino atvažiavę du vyrai, kurie įstaigos sargą revolvėriais įsivėrė išvarė laukan ir sunėšė vidun kelias skardines gazolino ją padegė. Nuostolių padaryta apie \$250,000.

Lietuvių dailininkų dėmesiai

Viena Pietų Amerikos valstybė yra prašiusi parūpinti jai lietuvių dailininkų meno parodų katalogus. Dailininkai, kurie dar turi savo kūrinių buvusiu parodų katalogų malonėkite artimiausiu laiku bent po vieną egzempliorių atsiųsti Lietuvos Generaliniam Konsulatui New York: Consulate General of Lithuania 41 West 82nd Street, New York, N. Y. 10024.

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

JAU 116,033 DOLERIŲ

LIETUVIŲ GIMNAZIJO

Kun. Benediktas Sugintas iš savo suorganizuotų 59 ratalių Vasario Sešioliktosios Gimnazijai Vokietijoje, Salaziečių gimnazijai Italijoje ir Punsko gimnazijai lenkų okupuotoje Suduvos dalyje remti už praėjusį gruodžio mėnesį išsiuntė per Balfą eilinę \$1,180 siuntą.

Vasaros 16-ją remia į 45 ratalius susisipieję Chicago lietuviai, Salaziečių gimnaziją remia 13 ratalių, o savo gimnazijai Vokietijoje, Salaziečių gimnazijai Italijoje ir Punsko gimnazijai lenkų okupuotoje Suduvos dalyje remti už praėjusį gruodžio mėnesį išsiuntė per Balfą eilinę \$1,180 siuntą.

Nuo ratalių veikimo pradžios, tai yra nuo 1952 metų rugsėjo 1 dienos iki šių 1964 metų sausio 1 dienos kun. Sugintas šioms trimis lietuvių gimnazijoms svetimos šalyse jau surinko ir išsiuntė \$116,033. Paskirai atiteko: Vasario Sešioliktosios gimnazijai \$88,180; Salaziečių gimnazijai — \$24,493, ir Punsko gimnazijai \$1,300...

Beje, kun. Sugintas prašė priminti, kad į gruodžio mėnesio \$1,180 siuntą įeina ir Dr. Vytauto bei Magdalenos Smulskičių \$25 auka Vasario 16 gimnazijai ir N. N. \$40 auka Salaziečių gimnazijai.

Kur yra pragaras?

Lenkai Varšuvoje pasakoja tokį naują anekdotą:

Prezidentas Kennedy pasikvietė pašto ir telegrafo ministerį (turėtų būti: komunikacijų departamento sekretorių) ir prašo išvesti telefono liniją tarp Baltojo Namų ir pragaro — Tai baisiai brangiai kaštuos... — susirūpinęs ministeris. — Mažiausiai pora bilijonų dolerių. Tokia begalinė tolybė! — Nieko nepadarysi, liniją išvesti reikės, — pareiškęs prezidentas.

Tai išgirdęs Nikita (Chruščiovas) irgi pasiūkė pašto ir telegrafo komisarą ir liepė tą patį padaryti, pridurdamas: — Žinau, kad kaštuos bilijonai, bet padaryti reikia!

— Visiškai nedaug tekaštuos, Nikita Sergejevič, užtikrino klusnus komisaras. — Viso gal kokius 50 rublių, ir pamatęs Nikitos nusistatęjimą, paaiškino: — Matote, pas mus tai vietinė komunikacija.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

WANTED AT ONCE!

50 OWNER OPERATORS

with steel hauling equipment, late model tractor and trailer.
Illinois License Preferred. To work within 100 miles radius of Chicago.
Contact Safety Department.

SIMS MOTOR TRANSPORT LINES
610 WEST 138TH STREET. — RIVERDALE, ILL.

P. S. Also men with same equipment for steel hauling between points in Illinois, Indiana, Ohio, Michigan & Kentucky.

Patikrinkite savo Socialinę apdraudą

Social Security Administration, 1775 W. Ogden ave., Chicagoje, pataria visiems, kurie turi socialinę apdraudą, karts nuo karto patikrinti, kad ta apdrauda būtų tvarkingai kredituojama, kad nenukentėtų apdraustojo teisės.

Daugumas dirbančiųjų žmonių ir savo verslu besiverčiančių yra socialinės apsaugos apdrausti, ir dėlto jų uždarbiai ar pajamos yra reguliariai įrašomi į jų kreditą Social Security įstaigoje. Dėlto, kiekvienam dirbančiam patariama: A) Pačiam prižiūrėti, kad darbdavys (įstaiga, firma, dirbtuvė ir t. p.) žinotų ir vartotų jūsų tikrą socialinės apdraudos atskaitos numerį (correct social security account); B) Kad metų gale darbdavys duotų pareiškimą apie jūsų įmokėjimų atskaitymus (withholding statement) su tiksliais jūsų vardu ir social. apdraudos atskaitos numeriu (account number); ir C) Kas keleri metai pačiam patikrinti savo socialinės apsaugos (apdraudos) įstaigoje, ar tiksliai yra jūsų kreditas užrašomas ir prašo išvesti telefono liniją tarp Baltojo Namų ir pragaro — Tai baisiai brangiai kaštuos... — susirūpinęs ministeris. — Mažiausiai pora bilijonų dolerių. Tokia begalinė tolybė! — Nieko nepadarysi, liniją išvesti reikės, — pareiškęs prezidentas.

Artimųjų pietvakarių (Near Southwest) Social Security įstaiga, kuri anksčiau būdavo 1425 So. Racine ave., dabar yra adresu 1775 W. Ogden ave., telefonas 666-9436.

Pateko į savo spąstus

Sir Robert Watson-Watt, radaro išradėjas, bevažiudamas San Francisco užmiestais, buvo kelių policijos radaro pagalba pagautas per greit bevažiuojant, ir gavo tiketą.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

WANTED AT ONCE!

50 OWNER OPERATORS

with steel hauling equipment, late model tractor and trailer.
Illinois License Preferred. To work within 100 miles radius of Chicago.
Contact Safety Department.

SIMS MOTOR TRANSPORT LINES
610 WEST 138TH STREET. — RIVERDALE, ILL.

P. S. Also men with same equipment for steel hauling between points in Illinois, Indiana, Ohio, Michigan & Kentucky.

Nepamirškite pranešti Social Security ofisui sekancius atsitikimus:

Social Security įstaigos, 1775 W. Ogden ave., Rosa Webber vedėja primena social apdraudos čekius gaunantiems, nepamiršti kiekvieną kartą pranešti įstaigai sekancius atvejus:

1) Jei čekius (benefits) gaunantis dar iš šalies uždirba daugiau kaip \$1,200 per metus ir dar nėra sulaukęs 72 metų amžiaus.

2) Jei asmuo gauna nedarbingumo apdraudos išmokėjimus (benefits) ir dirba bet kokį darbą.

3) Jei išteka moteris, gaunanti našlės išmokėjimus (benefits) arba mažiau kaip 18 metų amžiaus, gaunanti išmokėjimus pagal savo tėvo socialinės apdraudos rekordus.

4) Jei adaptuojamas jaunesnis kaip 18 metų vaikas, turįs teisę gauti social. apsaugos išmokėjimus.

5) Jei miršta asmuo, gaunąs socialinę apdraudą. (Turi pranešti mirusiojo artimiausieji).

Jei kas turi neaiškumų dėl savo socialinės apdraudos išmokėjimų arba dėl pranešimų įstaigai, Mrs. Webber prašo visais atvejais kreiptis patarimo ir išaiškinimo į minėtą Social Security įstaigą.

Abipusiška klaida

Vienas profesorius sustabdęs praėivį paklauso: — Sakykite man, ar ne mudu syki būvom susitikę Mosklo ir Pramonės muziejuje?

— Turbūt ne, — papurtė galvą praėivis, — nes aš tokiam muziejuje nesu niekada buvęs. — Aš irgi nesu buvęs, pasitaisė profesorius. — Matyt, bus buvę visiškai kiti du žmonės.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuomomis mėnesiniais išmokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

DAKTARAS PIGIAU PARDUOS 6 kambarių, 12 metų rezidenciją arti 71 ir Kedzie. Naujas 2 auto garažas. Daug priedų. \$20,000.
KAPIT TIK KALĖDOMS — 7 kambarių medinis Brighton Parke. Naujas centrinis šildymas. Sausas rūsys. Naujas garažas. \$12,000.
4 BLOKAI NUO MŪSU ĮSTAIGOS išstaisytas, sutvarkytas 5 kambarių medinis. Tik \$11,000. Garažas.
MŪRAS ANT KAMPO. 3 butai, biznui patalpa. Didelis garažas. Platus lotas. \$320 nuomos mėnesiui. Kaina \$24,500.
KŪČIŲ VAKARAS ARTĖJA ir dar galima nupirkti beveik naują 6 kambarių, garažą, platus sklypas, daug priedų, arti 67th ir Pulaski, \$26,500.
2 MEDINIAI arti mūsų, atskiri šildymai, sena močiutė atiduos abu namus už \$17,000.
TESIOG ŽIBA 2 butų mūras, gazo šild. aluminum langai, arti mūsų. \$23,500.
DAILUS 4 BUTU MŪRAS, \$5,000 nuomos, Marquette Parke, gazo šildymas, garažas, našlės prašo \$34,000.
SVEIKAS MEDINIS Marquette Parke, 3 butai, 50 p. lotas, naujas gazo šildymas, geležinė tvora, garažas. \$20,900.
BIZNIS ANT KAMPO, maisto krautuvė 2 butai, platus sklypas, garažas. \$24,500.
ZIEMAI 2 BUTU medinis, naujai įrengti 5 ir 3 kamb. butai, Brighton Parke. \$13,400.

K. VALDIS REAL ESTATE
RE 7-7200 — 2458 W. 69th St. — RE 7-8534

DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNUI PASIRINKIMAS
♦ APDRAUDA ♦ NOTARIJATAS
LEONAS REAL ESTATE
2735 West 71st Street WAlbrook 5-6015

MŪRINIS 2 butų po 5 kamb., gazo pečiais šild., 23 ir Christiana, mažas išmokėjimas, geros pajamos.
MŪRINIS 3 butai, 2 po 7 ir 4 kamb., centr. šild., garažas, 1 butą tuoj galėsite užimti. Pirkti ar mainais į 2 butų medinį.
80 AKRU ŽEMĖS OKIS, trobesiai. Michigan. Mainais į namą Chicagoe.
SIMAITIS REALTY, INSURANCE
2737 W. 43rd STREET Tel. CL 4-2390

1½ AUKŠTO MŪRINIS, 2 butai, 5 ir 4½ kamb. viršų, modernios virtuvės ir vonios, alyvos šild., garažas, arti 62nd ir Pulaski, \$24,900.
2 BUTU MŪRINIS, 2 metų senumo po 5½ kamb., atskiras šild., garažas, prie Marquette Parko. \$42,900.
7 KAMBARIŲ, 4 mieg., rezidencija, 14 metų senumo, 1½ vonios, gazo šildymas, garažas, arti 70th ir Pulaski, \$21,900.
ROOMING HOUSE — metinės pajamos virš \$9,000, Pilna kaina \$22,900.

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS
BELL—REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

PERKAME, parduodame, mainome įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 West 59th Street
PProspect 8-5454

PALIKIMAS: 2 butų medinis, 2 po 5, Gage Parke, extra sklypas, \$16,900.
2 BUTU MEDINIS, 5 ir 3, Marquette Parke, centr. šild., garažas, \$13,500.
A. NORKUS REAL ESTATE
2405 West 51st St. WA 5-5030

ŠIMKUS
REALTY — NOTARY PUBLIC
Vertimai, leidimai, nuomos, paskolos ir įvairūs patarnavimai.
4259 S. MAPLEWOOD AVE.
UŽPILDAU INCOME TAX
CL 4-7450 arba YA 7-2046

CICERO, 2 BUTAI, apyl. 24th ir 49th Ave., 2x5½ kamb., 40 pėdų sklypas, \$17,950 išmokėjimui.
SVOBODA, 6013 Cermak Rd., Cicero OL 2-6710 — BI 2-2162

PERSONAL
Asmenų ieško
DĖMESIO
Būčiau labai dėkinga, kad kas galėtų sudaryti darbo garantiją vieniems kitiems, kad galėčiau persikelti į U.S.A.
Prašau rašyti šiuo adresu:
JUSTINA POCIS,
439 Riverside Dr., East Apt. 2,
WINDSOR, ONT., CANADA

RENTING IN GENERAL
Nuomos
MOTERIS ISNUOMUOJA apšildomą kambarį su virtuve. 2522 W. 45th St. Tel. VI 7-4051

CICERO HEATING AND SHEET METAL CO.
2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill. Ofiso tel. 277-1442
Juozas Zemaitis OL 6-0412
Victor Skade ST 8-9272

HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokami.
Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiestuose.
Domas Zukauskas
HEATING & SHEET METAL
444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill. Tel. VI 7-3447

STATOME NAJUS IR TAIROME SENUS NAMUS
F. PETRAUSKAS
CONSTRUCTION CO.
2523 West 69th St.
Tel. PR 8-3792

PLEASE!
SMOKEY
ONLY YOU CAN PREVENT FOREST FIRES
SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJIENAS

Ganos prezidentas Kwame Nkrumah (kairėje) ir policininkas laiko permuštą policijos uniformą apsigėrusį vyrą, kuris nemamai kėsinosi nužudyti prezidentą, paleisdamas jį penkis šovius.

4½% current dividend
5% on investment bonus
4½% DIVIDENDĄ MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS.
4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4½% dividendą kas pusmetį ir ekstra ½% per metus išmokam pabaigai 4 metų.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: pirmad., antrad., penktad ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak

NAUJOS LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS
A. Gustaičio ir S. Santvaro įkalbėta poezija \$5.00
Clevelando vyrų okteto įdainuota ir įgrota šokių muzika stereo — \$6.00, HI-FI \$5.00
V. Stankienės įdainuota šokių muzika stereo — \$6.00, HI-FI \$5.00
PER MUS ŠIAS PLOKŠTELES IR KITAS PREKES GALIMA PASIŪSTI IR Į LIETUVĄ.

J. KARVELIO PREKYBOS NAMAI
2715 W. 71st St. Chicago 29, Ill. Tel. 471-1424

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS SIUNČIA
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U.S. Departmente of Justice ir paskelbta U. S. Departmente of Commerce
COSMOS PARCEL EXPRESS CORP. 3212 So. Halsted St. Chicago 8, Ill. Tel. CA 5-1864 ir WA 5-2737
MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE 2608 W. 69 St., Chicago 29, Ill. Tel. WA 5-2737
Didelis pasirinkimas medžiagų ir visų kitų siuntiniams tinkamų prekių žemesnėmis negu kitur kainomis. Prieš sudarydami siuntinius patikrinkite mūsų kainas.
Istaigos vedėjai EDV. ŽUKAUSKAS ir VYT. ŽUKAUSKAS.
Abiejuose skyriuose galima užsakyti labai prieinamomis kainomis maisto siuntinius iš Danijos, taip pat akordeonus, siuvas ir rašomas mašinas iš Europos ir įvairias prekes, net šaldytuvus ir automobilius iš Sov. Sąjungos sandėlių.